

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
55. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 27.03.2006. godine, s početkom rada u 11,10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MUSTAFA PAMUK

Poštovana gospodo, poštovani delegati, poštovani gosti, cijenjeni predstavnici sredstava javnog informiranja, sve vas lijepo pozdravljam i otvaram 55. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnjoj sjednici prisutno je 11 delegata. Od toga 4 iz reda bošnjačkog naroda, 3 iz reda hrvatskog naroda i 4 iz reda srpskog naroda.

Gospodin Hasan Čengić, Boško Šiljegović, Anto Spajić, Branko Zrno su opravdano odsutni, budući da su spriječeni prisustvovati sjednici.

Za 55. sjednicu predložam sljedeći dnevni red:

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Usvajanje Zapisnika 54. sjednice Doma naroda,
3. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2006. godinu,
4. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2006. godinu,
5. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 100. Poslovnika Doma naroda,
6. Zahtjev Predstavničkog doma za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 100. Poslovnika Doma naroda,
7. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 99. Poslovnika Doma naroda,
8. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 99. Poslovnika Doma naroda,
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH, predlagači: delegati Halid Genjac, Ilija Filipović i Boško Šiljegović (prvo čitanje),
10. Prijedlog zakona o primjeni privremenih mjera prema licima koja su optužena, a nisu dostupna Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju i licima uključenim u pružanje pomoći licima optuženim od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (prvo čitanje),

11. Razmatranje:

- a) Izvještaja o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru u 2005. godini, sa Zaključkom Predsjedništva BiH,
 - b) Odluke Predsjedništva BiH o upućivanju policijskih snaga Bosne i Hercegovine u operaciju podrške miru Ujedinjenih naroda u Sudanu,
12. Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine za period april 2004. – decembar 2005.,
13. Izvještaj o radu Ustavno-pravne komisije Doma naroda,
14. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Općeg sporazuma o privrednoj, investicionoj, tehničkoj, kulturnoj, sportskoj i omladinskoj saradnji između Vijeća ministara BiH i Vlade Kraljevine Saudijske Arabije,
15. Izvještaj o aktivnostima Obavještajno-sigurnosne agencije BiH za period od 1.6. do 31.12.2005. - povjerljiv materijal.

Ovo je dakle predlog dnevnog reda.

Ima li izmjena i dopuna dnevnog reda? Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo uvaženi gospodine predsjedatelju, poštovane kolegice i kolege, predstavnici Vijeća ministara i drugih institucija Bosne i Hercegovine, uvaženi predstavnici međunarone zajednice i predstavnici sredstava javnog informiranja, ja uvaženi gospodine predsjedatelju imam samo intervenciju u odnosu na posljednju točku dnevnog reda, to 15. odnosi se na Izvješće od 1.6. do 31.12.2004. godine. Dakle za godinu dana vi ste rekli 2005. Ja nisam dobio to izvješće, ja imam staro koje se odnosi na 2004.

MUSTAFA PAMUK

Niko ga nije dobio, jer je povjerljiv i ovdje je kako piše 2005. godine.

TOMISLAV LIMOV

Pa ja tražim da se ispravi jer ne odgovara istini. Dakle treba 2004. godina.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. To imamo takvu informaciju, oprostite. Dobro. Molim vas, molim kolege da uvažimo ovu primjedbu gospodina Limova.

Dakle nema primjedbi na izmjene i dopune dnevnog reda. Usvojili smo. Hvala vam lijepo.

Prva tačka dnevnog reda

Ad. 1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Odgovor na delegatsko pitanje dobio je gospodin Osman Brka. Da li je gospodin Brka zadovoljan sa odgovorom?

Izvolite gospodine Brka.

OSMAN BRKA

Ja sam dobio odgovor, ali moram ga i prokomentarisati. Nažalost moje pitanje je bilo na mjestu, jer iz odgovora koji sam dobio stanje je gore nego što sam ja mislio kada sam postavio pitanje.

Naime, ja moram da prokomentarišem ovo zbog javnosti.

MUSTAFA PAMUK

Osmane možeš li samo ponoviti pitanje.

OSMAN BRKA

Pitanje je sljedeće sadržine – Šta je DGS preduzela u posljednjih pet godina da preko čestito ilegalnih graničnih prelaza stavi pod kontrolu? To je pitanje.

A odgovor je sljedeći koji je Vlada utvrdila 7.2.2006. godine da je DGS osnovana 6.6.2000. godine i da je preuzimala kontrolu nad granicom sve do 2003. godine i da je pomoću .../međunarodnih/ snaga utvrdila zaštitu državne granice plave i zelene kroz svakodnevne aktivnosti pokrila oko 430 mjesta gdje je moguće van graničnog prelaza izvršiti prelazak državne granice.

Naime, od osnivanja DGS zaposlilo se 2000 službenika. Ima oko 1600 km državne granice i ima 89 graničnih prelaza pod kontrolom. Znači ostali su van kontrole. U skladu sa raspoloživim kapacitetima, ljudskim i tehničkim DGS Bosne i Hercegovine intenzivno kontroliše zelenu i plavu granicu, ali ostaje veliki broj onih prelaza koji su direktno bez prave kontrole. I mene najviše zaprepasćuje sljedeća činjenica i zbog toga komentarišem ovo. Kaže – da bi rezultati ovakvog rada bili bolji, neophodno je bilo šta u kraćem vremenskom roku uraditi sljedeće – identifikovati državnu graničnu liniju, označiti graničnu liniju i zapriječiti mjesta pogodna za ilegalni prelazak državne granice.

I sljedeća konstatacija je najteža. Nažalost DGS Bosne i Hercegovine nije vodeća agencija za realizaciju gore pobrojanih potreba, nego su iste u nadležnosti drugih državnih organa i tijela, ali se ne navodi kojih. i zašto ja ovo hoću da prokomentarišem. Jednostavno ja ne mogu da prihvatim činjenicu da je ovakvo stanje što se tiče DGS nas kao državu Bosnu i Hercegovinu optužuju za mnogo razno raznih kriminala, a ja ću navesti samo ono što mene najviše zabrinjava – poroznost te granice zabrinjava me zbog prometa narkotičkih sredstava. Ljudi moji pa to je strahota. Ja, informacije koje dolaze do mene, ovako nezvanično, ne zvanične, nego nezvanične pa ta droga je ušla u sve pore bosanskohercegovačkog društva od Bihaća do Zvornika, Trebinja, da ne govorim o Sarajevu i drugim mjestima. Nema gdje je nema. Mi treba da donesemo brzo taj zakon, on je proceduri ja znam, ali bez DGS, bez kontrole granica sa ovakvom poroznosti granica ništa mi nećemo moći napraviti.

Mene je strah da neko hoće da potpuno uništi ovo naše društvo, ovu našu mladost. Mene je toga strah i ne mogu da shvatim da DGS nije vodeća. Ona je ovdje, u odgovoru kaže nismo mi vodeća. Pa ko je? Navedi ko je. Da prozovem toga ko je. Znate! Ja jednostavno komentarišem ovo da upozorim ovo naše društvo bosanskohercegovačko, to nije ni nacionalno pitanje, ni bilo koje pitanje, to je pitanje svakog građanina ove zemlje kome je stalo do normalnog društva do normalnog stanja u zemlji da se ovo jednostavno mora pokrenuti sa mrtve tačke. Ne može DGS kazati da ona nije za to nadležna i da je to neko drugi

i da ostanu stvari ovakve kakve su. Da ne govorim o privrednom kriminalu. Neću o tome da govorim. Znamo mi koliko mi gubimo novca zbog toga itd. Zbog prometa i trgovine ljudima i šta ja znam.

Ja ističem ovo zbog toga što nam se upropaštava društvo, a da mi šutimo. Nemamo pravo šutiti. Ja neću da šutim, ja bih molio javnost, molio bih medije da o ovom pitanju posvete pažnju. Hvala vam.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Brka. Sada je jedno moje pitanje. Vi ste u principu zadovoljni odgovorom, ali niste zadovoljni sa stanjem u instituciji. Jel tako?

OSMAN BRKA

Kako ću biti zadovoljan? Katastrofa vam je odgovor.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dakle gospodin Brka nije zadovoljan ni sa odgovorom ni sa stanjem.

OSMAN BRKA

Tačno.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ima li novih delegatskih pitanja? Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Ja ću, uvaženi gospodine predsjedatelju iskoristiti ovu prigodu i postaviti tri međusobno svezana pitanja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Prvo pitanje – Ima li Vijeće ministara Bosne i Hercegovine namjeru pripremiti i u parlamentarnu proceduru uputiti Prijedlog zakona o političkom organiziranju u Bosni i Hercegovini?

Drugo – Ako je odgovor na prethodno pitanje potvrđan – Kada ćemo dobiti navedeni prijedlog državnog zakona i

Treće pitanje – Hoće li budućim zakonom o političkom organiziranju biti zabranjeno osnivanje i djelovanje neofašističkih organizacija, odnosno organizacija koje terorizmom i na druge načine nasilnim sredstvima žele organizirati svoju borbu sa namjerom ostvarivanja određenih političkih ciljeva? Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Limovu. Evo, ja bih molio da to formuliramo pa da predatmo Sekretarijatu. Hvala.

Ima li dalje poslaničkih Pitanja? Hvala. Ovu tačku dnevnog reda smo završili.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda

Ad.2. Usvajanje Zapisnika 54. sjednice Doma naroda

Javlja li se neko za riječ? Ima li nekih primjedbi na zapisnik? Ne vidim da se neko javlja.

Molim vas glasamo o zapisniku.

Glasajte sad.

- Koliko vidim imamo jednoglasno prihvaćen zapisnik. Hvala vam lijepo.

Treća tačka dnevnog reda je

Ad.3. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2006. godinu

Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije. Predstavnički dom je usvojio ovaj izvještaj.

Po članu 90. Poslovnika Doma naroda moramo glasati o Izvještaju Zajedničke komisije oba doma.

Imamo li. Gospodin Đoko.

ĐOKO PAJIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege delegati, pa ja ću samo jednu rečenicu iz principijelnih razloga. Vi znate da sam ja i kada se glasalo o budžetu, zbog onoga što sam već tada obrazlagao glasao protiv takvog budžeta kakav je usvojen i kako na tome iz principijelnih razloga normalno da neću moći glasati ni za ovo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Đoko. Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala lijepo. Iz Izvješća Zajedničke komisije je jasno da amandman koji ga je prihvatio Dom naroda nije ušao u konačnu verziju za ovu godinu, zanimljiv, pošto je jedan amandman, imam potrebu ga citirati, ali je zanimljivo obrazloženje koje je navela Komisija i u kome se uz ostalo kaže citiram – da sam proračunski korisnik, odnosno Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nije podnijelo zahtjev za navedenu namjenu jer nije iskoristilo sredstva za ovu namjenu planirana izdvojeno u proračunu za 2005. Dakle, pomenuto ministarstvo je imalo sredstva, ali ih nije htjelo, ili nije znalo utrošiti.

Ja osobno bih volio, osim Čada i Bangladeša čuti ima li i jedna suvremena država koja je u ovoj godini kroz proračun planirala utrošiti 0 KM, eura dolara, jena ili bilo koje druge novčanice za informatizaciju i 0 isto tako sredstava za razvoj domaće proizvodnje i stimulacija. Svježi primjer Francuske, pozivanaj na tzv. ekonomski patriotizam itd. evidentno toga kod nas nema i meni je u tom smislu ovo izvješće neprihvatljivo. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Molim vas, ja mislim da se o ovim stvarima, obzirom da smo izdiskutovali i da imamo izvjesnih razlika u oba doma da smo da komisija ima obavezu da usaglasiti tekstove, ja bih sada samo da glasamo o budžetu, o ovome izvještaju komisije.

Molim vas glasajte sad.

Dakle imamo rezultat 9 za, 2 protiv.

Naš dom je usvojio ovaj izvještaj. Hvala lijepo.

Četvrta tačka dnevnog reda je

Ad.4. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2006. godinu

Dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije. Predstavnički dom je usvojio izvještaj. Po članu 95. Poslovnika Doma naroda moramo glasati o Izvještaju Zajedničke komisije oba doma.

Molimo vas glasajte sad. Hvala lijepo.

Imamo 10 za i, 9 za, 1 protiv, 1 uzdržan, pardon. Hvala lijepo.

Dakle, usvojili smo i ovo.

Peta tačka dnevnog reda je

Ad.5. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Doma, Dom odlučuje o zahtjevu za razmatranje Zakona nakon rasprave.

Predstavnički dom je usvojio da se Zakon razmatra po hitnom postupku, a nakon toga Zakon je usvojen. Amandmani se ne ulažu.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko? Niko se ne javlja.

Stavljam zahtjev Vijeća ministara o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama na razmatranje, na glasanje.

Molim vas glasajte sad.

Dakle, ovo smo zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Predloga zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama jednoglasno usvojili. Hvala vam lijepo.

Otvaram raspravu. Molim vas otvaram raspravu dakle o Zakonu. Javlja li se neko za diskusiju?

Gospođa Ruža Stojanović.

RUŽA STOJANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege, poštovani gosti, ja bih htjela samo da pitam, pošto ovdje trenutno nema materijala na taj predlog zakona, mislim da se odnosi na izmjenu ovoga roka za rad Kancelarije za žalbe, da li je to možda? Pošto imamo ovaj drugi prijedlog zakona za izmjene i dopune, pa bih pitala da li je sada taj rok definitivno određen 31. mart? Čitala sam ja taj zakon, mislim imala sam ga, ali ga nemam trenutno u materijalima ovdje.

Da li je to taj rok, da li se radi o tom zakonu, pošto imamo drugi prijedlog zakona po članu 99. i da li je definitivno to taj rok, pošto već peti put idemo na iste izmjene i dopune ovoga zakona? A 31. mart je na pomolu. Prema tome, mislim da je skoro besmisleno produžavati.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodo Ružo. Evo imamo i Vijeće ministara, ja mislim je li Izvolite gospodo. Možete ovdje za govornicu i predstavite se i kažete u kojoj ste funkciji.

DŽENITA FOČO

Dobar dan, ja sam direktor Agencija za javne nabavke i činjenica je da se peti put usvaja, ali razlog za ovo produženje koje je konačno je upravo iz razloga što su članovi Ureda za razmatranje žalbi imenovani 22. decembra. U međuvremenu entitetska ministarstva koja su bila nadležna po Zakonu u prelaznom periodu rješavati po žalbama, zaprimali su žalbe i rješavali.

Znači da ne bi došlo da iz formalnih razloga na sudu padaju rješenja drugostepenih instanci koje su bile da ovlaštene da rješavaju u ovom prelaznom periodu. Sa 31. martom se pravi presjek. Ured za žalbe počinje da radi 1. aprila.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja mislim da je objašnjenje dovoljno. Je li Ružo. Hvala lijepo gospodo. Evo čuli smo objašnjenje.

Ima li još nekih pitanja? Hvala lijepo.

Stavljam Zakon na glasanje.

Molim vas glasajte sad.

Za Zakon je glasalo 10, 1 je bio protiv.

Dakle Zakon je usvojen. Hvala lijepo.

Šesta tačka dnevnog reda

Ad.6. Zahtjev Predstavničkog doma za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu za razmatranje Zakona nakon rasprave. Amandmani se ne ulažu.

Otvaram raspravu i javlja li se neko za riječ?

Prvo glasamo o tome da li ćemo Zakon razmatrati po članu 100.

Glasajte sad. Hvala lijepo.

Imamo glasanje, čini mi se jednoglasno, čini mi se ja kažem samo.

- 9 za, 1 protiv.

Dakle razmatraćemo ovaj zakon po članu 100.

Otvaram raspravu o Zakonu. Javlja li se neko za riječ?

Gospodin Đoko.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege, kolegice delegati, evo mi smo imali ovaj zakon već Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava na sjednici ovog doma. Koliko se ja sjećam bio je usvojen na Predstavničkom domu i na ovom domu u različitim tekstovima. Ako je to, to pa nije usalgašen, e sada ide ponovo jel tako.

Pa evo ja želim ovom prilikom, ja sam tada kada smo, kada je već bio ovaj zakon u onoj ranijoj varijanti na ovom domu iznio svoj stav i želim i ovom prilikom da ga iznesem. Mislim da nije dobro da se ombusmeni za ljudska prava za zaštitu ljudskih prava udaljavaju od građana u Bosni i Hercegovini. Ja imam iskustva o ranijim rješenjima, dok su bili ombusmeni i po entitetima i na nivou Bosne i Hercegovine, pa smo imali kancelarije i u većim gradovima i u Republici Srpskoj i Federaciji i znam da smo imali kancelariju u Bijeljini. Znači i u to, po tom sada važećem zakonu koji će se vjerovatno poslije usvajanja ovog zakona biti stavljen van snage. Ombusmeni su bili veoma blizu građanima. Ima iskustva da su građani u mnogo slučajeva tražili od tih ombusmena koji su im bili, malte ne pri ruci da im pomognu u zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda. Znam mnogo primjera i mnogo slučajeva ne bih ih sada nabrajao, jer sam radio u jednom takvom udruženju i organizaciji gdje su kršena mnoga ljudska prava i slobode, a čak ni tada ni jedan od tih koji su tražili zaštitu svojih osnovnih ljudskih prava i sloboda nije uspio da dobije zaštitu i da ostvari to što je tražio. Čak i u tom znači, po tom zakonu dok su im ti ombusmeni pomoćnici kancelarije bili malte ne pri ruci.

Ovim zakonom ukidaju se ombusmeni po entitetima. Znači udaljavaju se ti koji treba da štite osnovna ljudska prava, da pomažu tim ljudima na zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda, još više se udaljavaju od građana i zato smatram da to nije dobro rješenje i tada sam i prošli put kada je bio na dnevnom redu to isto rekao, pa rema tome stojim iza toga i mislim da nije dobro da ove institucije budu toliko udaljene od građana koji treba da im pomažu u zaštiti njihovih osnovnih ljudskih prava i sloboda i upravo opet iz tog razloga.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Đoko Pajića. Javlja li se još neko za diskusiju? Ne javlja.

Stavljam Zakon na glasanje.

Molim vas glasajte sad.

Imao završeno glasanje. 10 za, 1 protiv.

Znači Zakon o ombusmenima je usvojen. Hvala lijepo.

Sedma tačka dnevnog reda je

Ad.7. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH po hitnom postupku, u skladu s članom 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava hoće li se Zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio da se Zakon razmatra po skraćenom postupku i molim ko se javlja za riječ?

Glasamo samo o postupku. Hoćemo li ovo ići po hitnom postupku kao, naime skraćenom postupku kao i Predstavnički dom?

Imamo li diskusijata? Nemamo.

Stavljamo na glasanje zahtjev Vijeća ministara.

Glasajte sad.

- Ovo je jednoglasno usvojeno. Hvala lijepo.

Osma tačka dnevnog reda je

Ad.8. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se Zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio da se Zakon razmatra po skraćenom postupku.

Molim vas, javlja li se neko za riječ? Niko.

Stavljam prijedlog na glasanje.

Molim vas glasajte sad.

Dakle zahtjev da se Zakon razmatra po skraćenom postupku je usvojen jednoglasno.

Deveta tačka dnevnog reda je

Ad.9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH, predlažaći: delegati Halid Genjac, Ilija Filipović i Boško Šiljegović (prvo čitanje)

Dobili ste Zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Komisija je prihvatila 27 amandmana koji su postali sastavni dio teksta Zakona i koji su identični amandmanima u Predstavničkom domu.

Ovo je prvo čitanje Zakona po članu 99. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na kojim je Zakon zasnovan.

Javlja li se neko za riječ? Gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Poštovani predsjedavajući i poštovane kolege, mislim da je ovom prilikom značajno istaći nekoliko karakteristika izbornog procesa u Bosni i Hercegovini za koju se, između ostalog može reći da to ni u jednoj zemlji u svijetu imali smo za 10 godina sedam izbornih ciklusa.

Naravno taj izborni proces u Bosni i Hercegovini je bio u značajnoj mjeri sponzoriran, nadziran i organiziran od strane međunarodnog faktora prevashodno Misije OSCE-a pa je izborni proces regulisanje izbornog procesa u velikoj mjeri bilo pod uticajem međunarodnog faktora. Prva pravila izbornog procesa su donešena direktno od strane Misije OSCE-a da bismo negdje 2000. godine kao jedan od uslova za prijem u Vijeće Evrope donjeli svoj vlastiti zakon i tada uz sponzoriranje međunarodne zajednice.

Tokom svih ovih izbornih ciklusa uočeni su mnogi nedostaci izbornih regula pa i oni koji su direktno nastali kao rezultat preporuka Misije OSCE-a, međunarodne zajednice, praksa je neka rješenja premontirala na terenu i bila ukazala se potreba da se izborni zakonodavstvo unaprijedi i na taj način osigura veći integritet izbornog procesa. Kao rezultat toga nastalo je formiranje radne grupe od strane, unutar resorno ipsred Parlamentarne skupštine i Vijeća Evrope i Izborne komisije i ta radna grupa je radila dugo vremena, prilično dugo vremena i mislim da je sa današnjim danom finaliziran jedan proces za koji se može reći da je veliki uspjeh, može se zasigurno reći da je potpuno rezultat domaćih političkih faktora, dakle predstavnika ovih institucija u potpuno dakle dijalogu neopterećenom bilo kakvih apriori zadatih rješenja i bilo kakvih apriorizama. Domaći politički faktori su razgovarali o rješenjima i mislim da su na ovim terenima i poljima i segmentima izbornog zakonodavstva gdje se ukazala nužna potreba da se interveniše postignut je dogovor i pronađena su rješenja koja držim da su i te kako korisna.

Ja ću samo ukratko u nekoliko ukazati na nekoliko momenata nepreventirajući da sve obuhvatim, ali između ostalog mi smo imali problema u pitanju kada počinje trajati mandat izabranih funkcionera. Mi smo imali i na sudu sporove. Da li je to trenutkom izbora ili trenutkom konstituisanja tijela. Izborni zakon to sada precizno reguliše. Bilo je pitanja do koliko jedna osoba može vršiti mandata, koliko može funkcija. Sad je jasno precizirano da jedna osoba može najviše vršiti jednu posredno i jednu neposredno izabranu funkciju. To je zbog ovih domovskih struktura na entitetima u Parlamentu BiH i to je sve.

Veliki zahvat kada je u pitanju CIPS projekat i pasivna registracija birača, što je rekao bih generalni zahtjev javnosti u Bosni i Hercegovini bio da se maksimalno osigura biračima standardi koji postoje u evropskim zemljama, da činom dobijanja lične karte birač postaje registriran na biračkom spisku i sa ovim rješenjem imamo tu situaciju u Bosni i Hercegovini. To je krupan zahvat, ali mislim da su predložena rješenja o izmjenama zakona na dobar način harmonizirala i sve ono što će se desiti sa tim zahvatom jasno određujući šta je u svemu tome uloga matičnih ureda koji dostavljaju evidenciju o umrlim itd., rođenim. Šta je uloga općinskih izbornih komisija, šta je uloga centralne izborne komisije i šta je uloga CIPS-a kao

faktora koji tehnički održava evidenciju centralnog biračkog spiska, a šta je uloga centralne izborne komisije kao faktora koji održava centralni birački spisak.

Žalbeni proces unutar, žalbena procedura unutar izbornog procesa takođe je razgraničena jedim značajnijim zahvatom. Umjesto apelacionog vijeća i tijela koji su bili u centralnoj izbornoj komisiji, sada je žalbeni proces uglavnom oslovljen na općinske izborne komisije, centralnu izbornu komisiju i na apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine i tu se isključuje. Držim da je to krupan zahvat. Praksa će pokazati da li je i najbolji zahvat, praktičan sigurno jeste. Međutim, da li će to sve moći apsorbirati sve moguće žalbe i sve aspekte izbornog procesa u pogledu žalbi, držim da treba testirati taj model na terenu.

Takođe je potvrdilo se u praksi da trajanje kampanje od 60 dana pokazuje se prilično neprimjerenim za prilike i u samoj Bosni i Hercegovini neobično je rješenje i u drugim državama jedno dugo nekoinzistentno trajanje izborne kampanje koje se zbog tih 60 dana često pretvaralo u prisilno držanje nekakvih tribina na medijima koje po svojoj prilici niko više nije imao strpljenja da prati. Rješenje od 30 dana sasvim izvjesno učiniće izbornu kampanju, barem što se tiče medija jasnijom, određenijom sa više pozornosti i naravno tražiće od političkih subjekata daleko više odgovornosti u nastupima i daleko više određenosti u iznošenju svojih političkih programa.

Pitanje cenzusa i upotrebe cenzusa kao instrumenta je toliko barem neshvaćano u ranijem određenju Izbornog zakona da je bila potrebna i uloga Ustavnog suda da bi odredio šta se misli. Sada je potpuno jasno predloženim izmjenama određeno da cenzus kako se primjenjuje na kompenzacionim mandatima i kako se primjenjuje u višečlanoj izbornoj jedinici. To držim da je veoma korisno za interitet izbornog procesa.

Izborna grupa, radna grupa koja je radila na pripremi ovog predloga zakona imala je sluha i za sve glasove iz javnosti, nekoliko desetina amandmana je podnešeno i nekoliko desetina subjekata je podnosilo amandmane i svoje mišljenje o određenim rješenjima u Predlogu zakona. Imajući u vidu i respektirajući sva ta mišljenja radna grupa i amandmane koji su ušli u proceduru u Parlamentarnoj skupštini, iznova razmatrala sa aspekta njihovog uklapanja u ukupnu cjelinu predloženog Zakona i sugerisala je i predložila ustavno-pravnim komisijama oba doma svoje mišljenje o predloženim amandmanima. Na ustavno-pravnim komisijama su, uvažavajući sve te odjeke tih rasprava i u javnosti i unutar radne grupe, određeno rješenje, rekao bih pobjeđujuće. Promijenjeni su određeni rokovi, promjenjen je rok najave izbora umjesto 180 dana, sada će to biti 150 dana, ako usvojimo, naravno. Neznatna skraćivanja su nastala u pogledu prijave kandidatskih listi i prijave političkih subjekata za ovjeru na izborima i kao rezultat, rekao bih direktnih određenih rasprava u javnosti cenzus od 3% ipak je cenzus od 4% koji je prvobitno figurirao u rješenju radne grupe, ipak je smanjen na cenzus od 3%.

Držim dakle da predložena rješenja doprinose poboljšanju Izbornog zakona, unapređenju integriteta izbornog procesa i mislim da ovaj predlog zakona treba danas podržati i mislim da ga treba podržati i u drugom čitanju, pogotovo kada imamo ove rokove za koje smo vezani u pogledu predstojećih izbora. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Evo čuli smo gospodina Genjca. Gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući. Pozdravljam sve vas, sve kolege, sve koji prate naš rad, posebno gospodu iz Izbornog, središnjeg izbornog povjerenstva, kako se sada zovu i rekao bih samo par riječi u ime Ustavno-pravne komisije koja je neposredno pred početak ove sjednice imala ovo na dnevnom redu kao mjerodana komisija.

Dakle, pošto smo izašli iz nekakvog poslovnčkog okvira, ja ne pregovaram, mislim da je to i dobro, ne raspravljamo samo o načelima ovoga zakona u prvom čitanju, nego smo ušli i u pojedinosti, neću ponavljati ovo sve kao uvaženi kolega Genjac, ali bih rekao samo da dakle kroz rad radna skupina koje dugo vremena pripremala Prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona imali su se u vidu dakle sve primjedbe, sva gledanja, sva stajališta kompletnog nevladinog sektora zainteresiranog u Bosni i Hercegovini dati primjedbe, dati svoje mišljenje svih političkih stranaka dakle koje su dale svoje inicijative pa i pojedinaca izvan svih tih spomenutih struktura. Dakle sve je to bilo u jednom vrijednom, pažljivom promatranju kroz radnu skupinu i kroz izorno povjerenstvo koje je pružalo tu stručnu, logističku i drugu podršku i vili involvirani u rad radne skupine koja je priredila ovaj prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona sa svim ovim bitnim promjenama poboljšanjima da tako kažem o kojima je govorio gospodin Genjac i ne bih ih ponavljao.

Na sjednici Ustavno-pravne komisije danas mi smo dakle imali 27 novih amandmana koje je uložio gospodin Genjac koji su identični amandmanima koji su prihvaćeni na Zastupničkom domu kako bismo imali dakle identičan tekst usvojen u oba doma, da ne gubimo vrijeme na usuglavanju i održive rokove imali objavljene izmjene i dopune Izbornog zakona, dakle, do kraja ovoga mjeseca. Vjerujem da ćemo uvažiti i činjenicu da unatoč činjenici dakle što smo danas imali Ustavno-pravnu komisiju i imamo pravo amandmanski djelovati i danas na ovoj sjednici prihvatiti u identičnom obliku dakle kako je to predložila Ustavno-pravna komisija.

Dakle, bilo je još dotaknuto jedno pitanje i to posljednjeg amandmana to je na članak 106. Zakona, ja moram to ovdje reći, pa je na Ustavno-pravnoj komisiji donesen jedan zaključak kako se ne bi amandmanski djelovalo, jer je tu obveza zastavno-pravnih komisija, kako je to i ranije bilo u Zakonu, da nakon što se donesu i objave ove izmjene i dopune, da se donese prečišćeni tekst Izbornog zakona. Ja sam tada na radnoj skupini govorio i mi smo se skoro bili tamo usuglasili, prihvatili su mi to gospoda iz izbornog povjerenstva kao točnu činjenicu, a ja sam onda slijedom toga povukao amandman, ali predlažem da se prihvati zaključak dakle da se prihvati kako je to obećano iz izbornog povjerenstva, njihova logistička, tehnička, stručna i druga podrška da to ostane ovako u Izbornom zakonu, ali da se Prijedlog izmjena i dopuna pročišćenog teksta dakle nađe u ustavno-pravnim komisijama kako bi se mogli dati na objavu dakle i pročišćen tekst.

Ako se dogodi da budemo imali i ustavne izmjene, izmjene i dopune Ustava, onda će to tražiti dakle izmjenu i dopunu Izbornoga zakona, pa bi onda mogli i ovaj članak 106., ili će biti nekako drugačije numeriran, prilagoditi ovom zaključku kojega molim da prihvati ovaj dom danas, uz kao da uz sastavni dio da bude teksta ovaj koji je predložila Ustavno-pravna komisija da prihvati dakle i načela, da prihvati i predložene amandmane i kompletno izvješće Ustavno-pravne komisije kako bismo praktično imali donesen Izborni, izmjene i dopune Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Zahvaljujem gospodine Filipoviću. Za riječ se javio gospodin Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, gosti, sve vas pozdravljam. Ja ću se fokusirati samo na jedno pitanje i zatražiti objašnjenje od predlagača, a tiče se upravo dakle principa koji su, kojim se rukovalo i koji su trebali ispoštivani u ovom zakonu izmjenama i dopunama ovog zakona.

Naime, pitanje izbornog praga, ovo je pitanje bilo za mene sporno pitanje i o sadašnjem rješenju, a sada je, čini mi se rješenje ostalo isto, ili malo pokvareno. Dakle nije popravljeno, nije riješeno to pitanje. Zanima me kojim principima se rukovala radna grupa i izborna povjerenstvo kada je predložilo ovo rješenje koje je sada u ovom tekstu izmjene i dopune Izbornog zakona. Naime, ovdje piše da je to 4% i 3%, nije bitno, nego bitno je ovo što slijedi iza tog broja, važećih listića sa područja entiteta. E to mi stvarno nije jasno, odnosno sad ću ja pojasniti šta ovo znači.

To znači da za područje entiteta Republike Srpske izborni prag je zapravo 1%. A izborni prag za područje entiteta Federacije je 2%, od ukupnog broja birača izašlih na izbore u Bosni i Hercegovini, jer se ovdje tiče izbora zastupnika u Parlamentu Bosne i Hercegovine. Dakle, izborna baza je Bosna i Hercegovina. Istina bira se po višečlanim izbornim jedinicama, to je jasno, ali se ovdje ne spominju, nego osnov za izračunavanje izbornog praga uzima se entitet, a ne Bosna i Hercegovina. Dakle, da bi neka stranka, bilo koja prešla izborni prag iz RS njoj treba dva puta manje glasova nego stranci iz Federacije Bosne i Hercegovine. Ja ne znam jel neko se bavio ovako jednostavnom matematikom i kalkulacijama, ali ovo je istina, ovo su činjenice.

Dakle, zaključicu napravljeno je različit standard za stranke iz Federacije i stranke iz Republike Srpske. Smatram da je ovo vrlo loše rješenje. Ako je već bila namjena nekome da relativizira i da smanji izborni prag, onda se to radi na drugi način da bude manja brojka, manji postotak, a ne na ovaj način. Pa je bilo vrlo sporno to 3 ili 4. Za mene to nije sporno, za mene je sporno što to nije ni 3 ni 4, nego je to 1 i 2%. To je vrlo jednostavna matematika. Ne treba za to, ta se matematika uči u osnovnoj školi. Ali, matematika je egzatna nauka, međutim ovdje se radi o tome da smo postigli nejednake standarde u dva dijela Bosne i Hercegovine.

Smatram ovo neprihvatljivim, vrlo lošim rješenjem.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Jukiću. Ja sam, bi li bilo dobro Limov da čujemo gospodu iz Izborne komisije, ako imate objašnjenje na ovo pitanje. Ovo jeste ozbiljno pitanje i ovo je stvar koju jasno treba, čini mi se razjasniti. Ako je ovako kako kaže gospodin Jukić, a to jeste kada se računa tako, onda smo tu ponovo pod jednim teškim problemom i ja molim gospodu da. Jel ti iz izvršne komisije, ili.

Prvo hoće li ovi iz. Amra zastupa, drago mi je da znamo.
Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

Ja mislim da će mene gospođa Lidija dopuniti. A ja ću, naime, u Ustavu Bosne i Hercegovine vrlo jasno je navedeno da za Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine biraju se poslanici sa dvije izborne jedinice. Jedna izborna jedinica je Federacija Bosne i Hercegovine koja bira 28 i druga izborna jedinica je RS koja bira 14. Dakle, to je činjenica.

Kada pogledate situaciju sa brojem birača unutar jedne i unutar druge izborne jedinice i kada pogledate broj izabranih poslanika unutar jedne i unutar druge, poslanika koji se biraju unutar jedne i unutar druge izborne jedinice, matematika uopće nije takva kao što izgleda na prvi pogled. Dakle, to su dvije zasebne izborne jedinice iz kojih se zasebno bira 28, odnosno 14 delegata. I za svako od tih izbornih jedinica, od ukupno izašlih birača u Federaciji, da podsjetim nas zadnjim izborima to je bilo oko 600 i nešto hiljada u RS nešto oko manje od 500, blizu 500 hiljada. Dakle, u Federaciji $6 \times 3 = 18$ hiljada, u RS $5 \times 3 = 15$ hiljada, za svakih od tih jedinica autonomno. Dakle bez ikakve povezanosti u smislu jedan, dva, tri. Za svaku od tih izbornih jedinica politički subjekti da bi učestvovali, da bi mogao učestvovao u rasporedu u raspodjeli kompenzacionih mandata sa tog područja koji su opet posebni mora imati tih 3% osvojenih glasova.

Unutar izborne jedinice kao glavne izborne jedinice, kao izborne jedinice sa kojih se biraju, napravili su višečlane izborne jedinice u RS su to 3, u Federaciji 5 izbornih jedinica. Iz tih izbornih jedinica bira se po tri, četiri, odnosno pet zastupnika. Da bi se učestvovali u raspodjeli mandata unutar tih višečlanih izbornih jedinica, opet se unutar te višečlane izborne jedinice mora imati najmanje 3% da bi se ušlo uopće u raspravu.

Međutim, što se tiče ovog pojma sa područja entiteta, mislim da je tu jasna situacija, pošto su Ustavom određene dvije izborne jedinice za Parlamentarnu skupštinu, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, jedan, odnosno drugi entitet i pošto se za ta dva entiteta, za te dvije izborne jedinice prave kompenzacione liste, jedna kompenzaciona lista, druga kompenzaciona lista, da bi se kvalificiralo za učešće na jednoj kompenzacionoj listi, odnosno drugoj kompenzacionoj listi mora se osvojiti 3% glasova u jednoj izornoj jedinici, odnosno drugoj izornoj jedinici, nepovezano i bez ikakve međusobne uslovljenosti sa biranje 1, 2%. Vrlo jednostavno dakle, mora se imati 3% tamo da bi se tamo sudjelovalo, 3% u drugom entitetu, da bi se ovamo sudjelovalo. I tu mislim da je to sasvim korektno, da je potpuno jasno matematički i da je potpuno, dakle jednostavno nije moguće ni na koji način iznjeti tvrdnju da je napravljena neka razlika u ostvarivanju pozicije ili lakšeg. Nema govora o tome. To je vrlo jednostavno, pošto je Ustavom određeno da su dvije izborne jedinice.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Genjcu. Gospođa Lidija i društvo stoji iza ovih objašnjenja. Je li, apsolutno. Hvala lijepo.

Gospodin još hoće repliku, je li.

VELIMIR JUKIĆ

Pa nije replika, ali ne slaganje, odnosno pojašnjenje.

MUSTAFA PAMUK

Dobro.

VELIMIR JUKIĆ

Naime, ja nisam ulazio u ono što je zapisano u Ustavu. Ja samo govorim ovo što tretira zakon, na koji zakon, na koji način Izborni zakon određuje izborni prag i kako se on realizira u stvarnosti. I sad ću ponoviti.

Dakle, iako nema preciznih podataka koliko stanovnika ili birača živi u jednom, koliko u drugom entitetu Bosne i Hercegovine, ali ipak približan omjer je negdje 1:2, ili 2:1. A to znači kada se ovo prevede na brojke da je to ono što sam ja rekao na početku, sada ću ponoviti. Da bi dakle neka stranka, pretpostavka ponovo treba biti da je odlazi na izbore jednak u oba entiteta. Ne možemo sada stim kalkulisati ako izađe u jednom pet, u drugom ne znam koliko % više itd. Dakle pretpostavka je da je odziv isti.

Tada ću ponoviti, to sam rekao dakle za kvalificirati se, odnosno za preći izborni prag u Federaciji treba 2 puta više glasova. To je činjenica. E sada pitanje je ovo vaše pitanje Genjac i vaša logika koliko treba povezivati jednu višu izbornu jedinicu i sa drugom, isto toliko treba povezivati ovo broj glasova u jednom i drugom entitetu. Zašto? Zato što glasači, birači u jednoj višoj izbornoj jedinici samo su oni međusobno se oni natječu, dakle daju kandidati biraju jednog ili drugog kandidata, ili trećeg ili petog. Dakle jednako tako ima veze i glasovanje u jednom i drugom entitetu i bitno je dakle koliko ukupno znači, inače je smisao izbornog praga je prohitibivan. Dakle smisao je da nekoliko nose određen broj glasova u postotku i ne pređe taj prag, ne sudjeluje u raspodjeli kompenzacijskih madata.

I osnovni smisao, zadaća tog izbornog praga na ovaj način nije kvalitetno riješeno, jer su stranke u RS povlaštene, treba im dva puta, uz pretpostavku jednakog broja odziva itd., treba im dva puta manje glasova za preći izborni prag, nego stranke u Federaciji Bosne i Hercegovine. Dakle, to je osnovni smisao izbornog praga, jer to i on više nije kada se računa cijela BiH kao biračko tijelo koje glasuje na izborima itd. nije 3, nego je 1, odnosno nije 3, nego je 2 koliko je u Federaciji.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodinu Jukiću. Gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala uvaženi gospodine predsjedatelju, ja naravno neću ulaziti u ove matematičke argumente, jedne i druge strane. Činjenica je da kada jedan postotak primjenjujete na dvije različite, u ovom slučaju izborne jedinice, različite brojke sasvim je logično da će te imati i elemenata o kojima je govorio i kolega Jukić.

Međutim, ja želim reći, prije svega da sam kao član Ustavno-pravne komisije, uvažavajući svu argumentaciju koja je išla u pravcu toga da u određenom roku koji je li jasno utvrđen damo svi doprinos da dodemo do onoga što je u ovoj fazi moguće, a u smislu odgovarajućih rješenja kroz Izborni zakon, a kako bi naši izbori predviđeni za početak listopada ove godine bili provedeni sukladno rješenjima tim novim izbornim rješenjima. I to me opredijelilo, prije svega da dam podršku i mi smo na Ustavno-pravnoj komisiji svih ovih 27 amandmana koji su utvrđeni na samom Zastupničkom domu dali smo dakle podršku jednoglasno smo to podržali.

I naravno da ću i ovdje postupiti na isti način, bez obzira na činjenicu što sam svjestan da je moguće je li pronaći i drugačija rješenja, ali je evidentno stupanje koncenzusa do kojeg smo mogli doći u ovoj fazi, a vezano za ovu problematiku je taj koji imamo pred sobom. Nadam se također da ćemo vrlo brzo imati potrebu i mogućnost za dalje intervencije u Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine, a na bazi projekta koji se zove ustavne promjene oko kojih je li ovih dana smo manje ili više upoznati, bar do ove faze, a evo i danas su pristigli konkretni amandmani oko kojih ćemo vidjeti kako će stvari teći.

Bez obzira na to, ja sam imao 12 amandmana i na ovaj ili onaj način otprilike trećina mojih amandmana je prihvaćena i postala je sastavni dio ovog što je danas predmet rasprave i ja mogu reći da načelno podržavam ono što se zovu principi, ili načela ovog zakona i želim ovu prigodu iskoristiti da izrazim svoje žaljenje što još jedno načelo tzv. pozitivne diskriminacije u sadržajnom smislu nije dobilo još jedan element, a to je kada ga već primjenjujemo na žene, moja, moje je razmišljanje išlo u pravcu da to načelo tzv. pozitivne diskriminacije primijenimo i na mlade i nadam se da vama ne treba posebno pojašnjavati, jer je činjenica da mi na državnoj razini u je li Parlamentu Bosne i Hercegovine nemamo ni jednog mladog čovjeka do 30 godina. Ja sam naravno u svom amandmanu težio da zastupimo tu populaciju do 35 godina.

Dakle, ostaje to ovako kako jeste. Bilo je i određenih inicijativa i od strane određenih organizacija, udruga itd. Nadam se i da su dolazile do vas dolazile te inicijative, ali evo nažalost to načelo pozitivne diskriminacije neće biti primjenjeno na mladu generaciju i ne bih volio da mi sada odgovaraju kroz dileme oko toga da li zadiremo u konvenciju o ljudskim pravima, jer ako zadiremo, onda zadiremo i kod žena, a ne pada mi ni na kraj pameti, iako znam da je radna grupa svojevremeno išla čak i u pravcu da smanji taj postotak i samih žena, pa evo srećom to se nije dogodilo.

Dakle, ne želim dovoditi u pitanje to načelo pozitivne diskriminacije, ali izražavam žaljenje što nismo u situaciji da omogućimo i na ovaj način da nam bude zastupljena mlada generacija u najvišem zakonodavnom tijelu u državi, naravno i na drugim razinama vlasti. Poznti su mi, također, podaci, vezani za činjenicu da je 22% bilo mladih na listama na prošlim izborima i da je 12% ušlo u odgovarajuće, do duše niže razine zakonodavne vlasti. Mislim da to nije dovoljno, imajući na umu činjenicu da je mladih do 30 godina 20%. Na koncu, mi ne bismo stavljanjem na odgovarajuće liste, dajemo mogućnost da imamo tu jedan širi izbor.

U svakom slučaju, bez obzira na ovo što sam ja rekao i, bez obzira na ovo do čega smo došli kroz raspravu mojih prethodnika u raspravi, ja ću, kažem podržati da mi danas, opredjeljenje da mi danas dođemo do ovih novih rješenja i da Izborni zakon možemo kroz objavu u Službenom glasniku BiH omogućiti, dakle, pomjeranje, prije svega onh rokova, koji su naznačavani od strane mojih prethodnika i u samom sadržaju omogućimo, dakle, da u jednoj dinamici idemo na liste na izborima sa novim rješenjima u Izbornom zakonu BiH.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Koliko ja vidim više se niko ne javlja. Đoko, izvolite.

ĐOKO PAJIĆ

Gospodo delegati, poštovani gosti,

Ja u načelu danas na Ustavno-pravnoj komisiji podržavam načela i principe zakona. Naravno, glasat ću za sve to, ali bih iskoristio još jednom priliku prisustva članova Izborne

komisije BiH, odnosno kako će se ubuduće zvati centralne izborne komisije da ih zamolim i da ukažem, ja sam o tome govorio kad je bio izvještaj o radu Izborne komisije BiH za 2004. godinu.

Naravno, poslije usvajanja ovog zakona i u samom sprovođenju izbora ići će i dalje, naravno kao i dalje pravilnici, uputstva i ostalo, koje izdaje, koje će izdavati centralna izborna komisija, u cilju što lakšeg, jednostavnijeg sprovođenja tih predstojećih izbora, koji će biti u funkciji naravno, pomoći svim političkim subjektima i svima koji učestvuju u izbornom procesu.

Ukazao bih još jednom da vodite računa prilikom donošenja tih pravilnika, uputstava, da se ne desi ono što se dešavalo na prethodnim izborima. Rekao sam, možda ste zaboravili, ali ponovit ću to još jednom. Naravno, bilo je uputstvo žrijebanju politički subjekti kroz žrijebanje dobiju određena biračka mjesta, gdje mogu kandidovati članove biračkih odbora i to je sve u redu i to prođe korektno, zatim poslije toga ide da politički subjekti predlažu članove biračkih odbora, naravno vodeći računa da ispunjavaju zakonske uslove, koji su propisani zakonom, vodeći računa o svemu, iskusnim, školovanim itd. Morate voditi računa da ne ostavljate taj dio samovolji predsjednika, sekretara i članova opštinskih izbornih komisija. Još jednom da podsjetim, sve je to obavljeno i imam iskustva da su zakomplikovali bar u izornoj jedinici gdje sam ja. Ti pojedinci iz članova opštinskih izbornih komisija, ne da su pomogli da se ti izbori što lakše i što jednostavnije sprovedu, nego su namjerno, favorizujući pojedine političke stranke, diskriminišu druge političke stranke, iskomplikovali toliko da se ljudima, ne znam koji izraz da kažem, gasilo, ne znam koji izraz da nađem, takav jedan pristup pojedinih članova opštinskih izbornih komisija.

Prilikom predlaganja članova biračkih odbora, naravno, vodili smo računa, imam iskustva, radio sam na tome, naravno za ona biračka mjesta za koje sam dobio kandidate, vodio sam zaista računa da to budu iskusni ljudi, školovani ljudi, da je, gdje je god to moguće sa tog biračkog mjesta gdje sam dobio kandidata za birački odbor da bude sa tog biračkog mjesta. Do sada je prijedlog taj jedan član predsjednik opštinske izborne komisije kaže ne važi to što si ti predložio ja ću da ti skrojim kapu, kako ti je ja skrojim tako će i biti, pa je sa jednog biračkog mjesta, recimo, pretpostavimo 105. mog kandidata koga sam predložio prebacio na biračko mjesto 42, udaljeno 50 km, a onog sa onog, tako da su ljudi lutali, morali su da putuju po 40 – 50 km, a umjesto da je tu gdje je predložen, da se nalazi tu itd. Mislim da ste shvatili suštinu. Treba onemogućiti manipulacije i malverzacije predsjednicima i članovima opštinskih izbornih komisija da rade šta hoće. Omogućiti političkim subjektima i svima da se uvažavaju svugdje tamo prijedlozi političkih subjekata, koji su u skladu i koji će biti u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Toliko i hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Pajiću. Ja mislim da smo dosta izdiskutovali, malo možda pomiješali stvari, ali nije ni bitno. Gospodin Filipović. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ja bih samo prije nego što se zaključi rapsrava, ja bih volio doista čuti u odnosu na ove izražene sumnje gospodina Jukića. Ja vjerujem da svi ovdje znaju više matematiku nego ja. Ja matematičar nisam, ali u odnosu na ono što je rekao gospodin Jukić, praktično bi trebalo izborni prag imati diferenciran, jedan izborni prag za manju izbornu jedinicu, a drugi izborni

prag nešto niži da već ovih pet izbornih jedinica, kako bi se doseglo ovo što smo mi predvidjeli imati 3%. Dakle, trebalo bi, ako je to izračunato točno, volio bih da je to, kažu oni koji računaju mandate, to je Izorno povjerenstvo, jer jedino je njihova računica validna, sve ostalo je naše računanje. Dakle, da nam kažu koliko je utemeljena ova sumnja u to da je taj izborni prag u RS-u, u tri izborne jedinice u biti 1% ovako utvrđen, a u Federaciji, u ovih pet izbornih jedinica, u odnosu na dodjelu kompenzacijskih mandata, tako smo se razumjeli, je li tako, da je to 2%, da to nije 3%, da to nije 4% kao što je bilo u prijedlogu, nego ovako. Volio bih, dakle, biti pri punim informacijama, ako je to doista utemeljena ova sumnja, idemo mijenjati nešto, mi imamo vremena promijeniti nešto u Izbornom zakonu. Sjednica će Zastupničkog doma biti početkom 4. mjeseca, odabrati komisije u oba doma i usuglasiti opet pravodobno objaviti, kako bi mogli imati objavu izbora 150 dana, je li točno, hajmo otkloniti te sumnje.

Ako sumnje postoje, možemo djelovati amandmansi danas, ako nas uvjerite da matematika je dobra u odnosu na ponuđeno rješenje prihaceno u oba doma 3% izbornog praga i dodjela kompenzacijskih mandata, koji se odnose na ove koji pređu izborni prag u entitetu, znači, Federaciji u svih pet izbornih jedinica i u drugom entitetu u sve tri izborne jedinice, ako je to tako, onda da mirno spavamo nakon ove sjednice. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Izvolite.

SUAD ARNAUTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženi članovi Doma naroda, delegati Doma naroda, ja sam Suad Arnautović, član Izborne komisije BiH. Zahvaljujem se na pruženoj prilici da se obratim ovom visokom domu. Prije konkretnog odgovora, ako dozvolite nekoliko samo načelnih stvari. Dakle, kao što su prethodnici rekli, mi smo uspjeli da dođemo do jednog konačnog teksta amandmana na izborni zakon, dugo se radilo u okviru radne grupe. Četiri člana Izborne komisije, četiri profesionalna člana Izborne komisije su bili od samog starta u radu radne grupe i mi smo dali svoj doprinos koliko smo mogli da dođemo do ovakvih rješenja. Ovo je, kako je uvaženi delegat Limov rekao jedna faza, koja ne zadovoljava do kraja zahtjev iz međunarodnih konvencija, prije svega Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, ali to je pitanje usko vezano i za pitanje Ustava, tako da smo se mi u startu odmah usaglasili da ćemo ići na ove izmjene Izbornog zakona, koji će omogućiti da sve popravimo u tehničkom smislu, ne dirajući ustavna rješenja, jer nam je to objektivna prepreka bila.

Jedna od tih manjkavosti, ovo o čemu je uvaženi delegat Jukić rekao, pitanje jednog od osnovnih načela, od pet načela izbornog prava, načela jednakosti birača, odnosno jednakog biračkog prava. Da podsjetim samo da znate i ovaj zakon u tom smislu, osim toga sadrži sva ostala načela, dakle, načelo slobodnih izbora, načelo direktnih izbora, načelo tajnih izbora, načelo općih izbora i načelo jednakih izbora u skladu sa Ustavom. Šta znači to? U konkretnom pitanju član 74. koji govori o članu 9.7. osnovnog teksta Izbornog zakona, utvrdio je da je prag od 3%, dakle, važećih glasačkih listića, da se utvrđuje 3% za područje entiteta za koji je sačinjena kompenzajska lista. Zašto je bilo ovo potrebno precizirati? Kao što kaže uvaženi delegat Genjac rekao mi smo na općim izborima 2002. godine, imali jednu različito tumačenje primjene kompenzaciskih mandata, koje je došlo čak i do Suda BiH i po presudi Suda, Sud je dao podršku tadašnjem stavu Izborne komisije BiH. U suštini, ili da pojednostavim, odnosilo se ovo. Dakle, izborni prag se tretirao za jednovišestlalu izbornu

jedinicu. Dakle, ne za kompletnu izbornu jedinicu entiteta. Na taj način i u ovom sada domu, odnosno i u Predstavničkom domu, došli su poslanici, zastupnici, koji, objektivno nisu osvojili, nisu prešli izborni prag. Došli su poslanici koji su imali, po našem proračunu 1,8 – 2,3 glasova itd.

Ako se sjećate tada je 7 ili 8 stranaka tužilo, žalilo se na to tumačenje itd. i Sud je presudio kako je presudio. Mi smo sada stali na stanovište da trebamo to do kraja precizirati i mislim da sa ovim matematika će biti čista, ali ono što gospodin Jukić kaže, to je tačno doći će do različitih brojeva. Međutim, različite su izborne jedinice. Dakle, ovdje je u pitanju izborna jedinica kao entitet kao cjelina. Ona daje faktički broj poslanika. Iz RS dolazi 14 od toga 9 direktnih, pet kompenzacijskih po sadašnjem rješenju, ako ne promijenimo to.

Iz Federacije dolazi 28, od toga 21 direktni, 7 kompenzacijski. Prema tome, Federacija se uzima kao jedna izborna jedinica, RS kao druga izborna jedinica i, da ja sad malo zakomplikujem. U samoj toj jednoj izbornoj jedinici, npr. u RS imate razliku između višečlanih izbornih jedinica. Mi, upravo, sada vršimo taj preračun. On je poslije ove pasivne registracije, on će jako pokazati veliku razliku. Naime, između same višečlane izborne jedinice, tako da imate, ako uzmemo RS između Izborne jedinice 1, to je od prilike tamo Krajina – Banja Luka itd. i izborne jedinice 3, to je Južna RS, imat ćete razliku oko 100.000 primjera radi glasova, po sadašnjim podacima, vidjet ćemo konačno, zato molim da se to uvjetno uzme, ali imate razliku između te izborne jedinice koja daje tri direktna delegata i ove zadnje koja, također, daje tri. Razumijete, nije taj princip jednakosti, načelo jednakosti nije isti. Nije ispoštovano. Ali, kad je to u pitanju ima vremena da se popravi.

Međutim, ovaj princip, odgovor u članu 9.7. 3% je u odnosu na izbornu jedinicu. Izborna jedinica znate i sam broj glasača izborne jedinice u jednoj i u drugoj je različit. Ja ne znam da li sam ja, ja ovdje imam brojke koje vam mogu izbaciti, ali, hoću da iskažem stav Izborne komisije BiH, dakle, što se nas tiče, ovdje će matematika biti jasna i 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića za područje entiteta će biti primijenjeno u dodjeli kompenzacijskih mandata. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Arnautoviću. Evo gospodin Jukić se još jednom javlja.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Arnautoviću, koji nas je malo vratio u povijest, dakle, prije od prilike nepune četiri godine. Dakle, to je bilo u jesen, kasnu jesen 2002. godine. Dakle i rečeno je kako je tada postupila Izborna komisija. Ja smatram da nije korektno ispoštivano. Međutim, bolje je postupila od ovoga kako sada predlaže u zakonu. Evo zašto. Zato što ste tada primijenili jedan krivi princip, ali za sve jednako. Dakle, za sve izborne jedinice u cijeloj BiH, a sada pravite nejednak standard u entitetima i to nije prihvatljivo, sigurno nije prihvatljivo. Zašto? Zato što, ponovit ću u entitetu RS, uz pretpostavku jednakog izlaska na izbore, ta pretpostavka uvijek stoji, trebat će, ponovit ću, dva puta manje glasača da bi se prešao izborni prag. To je jasno. Dakle, stranka iz Federacije BiH za preći izborni prag, uz pretpostavku generalnog postupka izlaska na izbore, trebat će osvojiti dva puta više glasova da bi prešla izborni prag.

A, ono što je rađeno prije i zato je na sudu prošlo, tražili ste jednako za sve. Dakle, uzeli ste jedan, po meni, loš princip i tumačenje, ali ste ga primijenili na sve izborne jedinice,

to je bilo okej i korektno. Ovo nije korektno i nije u redu. U svim zemljama u svijetu, ako uopće postoji izborni prag, koji ima, prije svega kompatibilnu funkciju, dakle, on je taj koji kaže ispod tog postotka ukupno izašlih na izbore neko nije se kvalificirao. On će biti, ja ću ponoviti još jedanput ovdje, ako je 3% i sada kako piše u članu 75., na razini entiteta, to je 1% na razini BiH za RS i 2% na razini BiH za Federaciju BiH. Dakle, to su činjenice i smatram da je ovo nekonzistentno, različiti standardi i ovo ne može proći i ovo treba promijeniti hitno, a nikakav nije problem da ovdje samo piše na razini BiH, a drugo sve ostaje isto.

Neka se računa da je to ne znam ni ja kompenzacijska lista na razini entiteta, neka je i takvi su izbori, ako se mogu ... bilo bi bolje itd. dakle, samo treba promijeniti riječ ili dio rečenice koja kaže na razini BiH i onda se to zna šta je, sumira se broj glasača na razini BiH, ali se primjenjuje onda izračuna ... entitet po postotku i on mora biti, on osigurava princip jednaka prava, dakle, da neko se kvalificira treba osvojiti jednak broj glasova na razini BiH svaka politička stranka i tada nema diskriminacije, možda je to teška riječ, ali svaka nejednakost po nekoj osnovi je diskriminacija ili nepravilno.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Dr. dobro došao, izvolite.

VINKO RADOVANOVIĆ

Samo kratko ovo što je gospodin Jukić iznio ovu dilemu oko procenta, oko ovog praga. On je u pravu ako se posmatra sa jedne strane. Međutim, koliko vidim gospodin Jukić se zalaže da se u stvari ili na nivou BiH odredi praksa, po meni ne prihvatljivo, s obzirom da su odvojeni entiteti i dolaze i delegacije, odnosno poslanici iz entiteta, on se zalaže i zato da se odredi aposlutni broj glasača, koji će biti kvota za to po ovome. Međutim, mislim da se zanemaruje baza iz koje se crpi tih 3%, jer ne možemo odrediti. Ako je to 15.000 glasova prag i za jedan i za drugi entitet, onda je partije iz RS koje bi dolazile one bi bile u nepovoljnom položaju da osvoje tih 15.000 glasova, s obzirom da im je baza iz kojih dolaze tih 15.000 manja, tako da po meni, ovaj prag je donekle izbalansirao to, jer je ovamo veća baza i iz te baze treba da se dobije veći broj glasova, nego iz RS.

MUSTAFA PAMUK

Hvala dr. Radovanoviću. Lidiya vi ste htjeli.

LIDIJA KORAC

Poštovani predsjedavajući, uvaćeni izaslanici Doma naroda,

Meni je, doista drago da pokušam dati svoj doprinos da razriješimo ovo pitanje, koje je danas postavljeno. Ja prije svega želim reći da Izborna komisija Bosne i Hercegovine na općim izborima kod dodjele mandata nije krivo postupila i to želim da ostane zabilježeno radi Izborne komisije. Mi smo jednostavno primijenili zakon na onaj način kako je zakon bio formuliran i ta odredba zakona. Upravo iz tih razloga što je ta odredba zakona, ponavljam Sud BiH je potvrdio ispravno stajalište Izborne komisije. Da ne bi došli u tu situaciju da smo imali primjedbe i političkih stranaka i, prije svega građana BiH, koji su smatrali da nije sukladno izbornim pravilima da neko ko je osvojio par stotina glasova dobije mandat u Parlamentarnoj skupštini BiH ili u skupšti ..., ali evo sada da predem konkretno.

Kolega iz RS je sasvim jasno i precizno govorio i mislim da je njegova matematika potpuno točna. Ja ću vas podsjetiti da je prema sadašnjem ustavnom uređenju upravo ponovno

za jedan mandat iz RS potrebno, ukoliko uzmemo da je stoprocentno biračko tijelo izašlo na izbore, potrebno 85.714 glasova za isti taj mandat u Parlamentu Bosne i Hercegovine u Federaciji potrebno je 75.000. Znači, potrebno je više glasova iz RS za jedan mandat u Parlamentu BiH.

Ovo što gospodin Jukić predlaže, to je uvođenje jednog novog, nove izborne jedinice, koja je suprotna Ustavu BiH, postoje dvije izborne jedinice, Izborna jedinica RS, Izborna jedinica Federacija. Ne može se uvoditi nova treća izborna jedinica za raspodjelu kompenzacijskih mandata, jer bi to bilo protivno Ustavu BiH.

Procenat od 3% je uvijek procenat od 3%. Upravo bi to bilo suprotno i Ustavu BiH i svim međunarodnim standardima i opće prihvaćenim načelima izbornog prava da uvodite nejednako biračko pravo, a prije svega ne stoji računica da je 1% u RS, 2% u Federaciji, tako da sa stajališta Izborne komisije i onoga što je Izborna komisija do sada pokazala u provedbi Izbornog zakona i provedbi izbora, mislim da, apsolutno ne stoji činjenica da bi došlo do diskriminirajuće pozicije nositelja mandata, odnosno potencijalnih nositelja mandata iz Federacije u odnosu na one u RS, jer samo da podsjetim omjer biračkog tijela u Federaciji je oko dva miliona i sto, a u RS milion i dvjesto. 14 zastupnika se bira iz RS, 28 iz Federacije. Mislim da je to dovoljan pokazatelj da ta računica, jednostavno ne stoji.

I, ako mi dozvoljavate, znam da nije to moj mandat, ali u ime Izborne komisije, željela bih da podržite Prijedlog ovog zakona, sa amandmanima koji su već prošli u Zastupničkom domu, u interesu građana BiH, da bismo izbore mogli objaviti o održati na način kako je to propisano Zakonom. Hvala vam lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Jukić se ponovo javlja.

VELIMIR JUKIĆ

Ma ja ću morati ponovo i ako nisam mislio govoriti ovdje o matematici, ali moram. Dakle, sad ovo što ste rekli, upravo ste potvrdili sve ono što sam ja rekao. Dakle, 3% biračkog tijela, koliko jeste po popisu u RS-u je 36.000, a u Federaciji 62.000. Sve sam rekao. Dakle, da bi neko u Federaciji prešao 3% treba osvojiti 62 po vašem, dakle, ovo su vaši podaci, treba osvojiti 62.000 glasova, a u RS 36.000 glasova, mislim da je sve jasno.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa gospodine Jukiću. Evo da čujemo gospodin Genjac se javio za riječ.

HALID GENJAC

Ja mislim da je u pitanju pogrešna premca molim vas. 3% u jednom entitetu i 3% u drugom entitetu, isti broj isti procenat. Ne može ništa korektnije biti. Naravno, u jednom entitetu 3% znači veći broj glasova, u drugom entitetu znači manji broj glasova. U jednom entitetu treba više glasova osvojiti sa 3%, u drugom manje glasova sa 3%, ali zanemarujemo samo jednu stvar, ali veća je i mogućnost da se osvoji u jednom entitetu više, a u drugom manje, jer je broj birača veći i ponude i mogućost je veća.

Naime, suština je u tome. Samo je princip da napravimo analogiju sa entitetskim parlamentima. Da krenemo od entitetskih parlamenata. Znači, imamo entitetske parlamente sa

svojim brojem poslanika, sa svojim brojem birača i sa svojih 3% i jednom i drugom entitetu. I u jednom i u drugom entitetu treba različit broj glasova osvojiti da bi se kvalificiralo za kompenzacije u entitetskim parlamentima. To je sasvim u redu. Isto je u redu i za ovaj parlament, jer su podijeljena dva sistema. Naime, radi se o dva sistema. To su dva sistema. Jedan sistem ima svoj broj birača, svoj broj mandata i svoj procenat od 3%. Drugi sistem ima svoj broj mandata, svoj broj birača i svoj procenat od 3%. Unutar tog sistema za sve političke subjekte i za sve političke igrače, koji su na ... ista su pravila i isti je princip unutar tog sistema. Unutar drugog sistema ista su igrači, ista su pravila itd.

Dakle, samo je suština u sljedećem. 3% zaista znači ovamo 30, a ovamo 60 hiljada. Ali, ovamo je duplo viša ponuda i mogućnost, veća osnova, jer da stavimo, hajmo ovako napraviti, da stavimo RS treba 3%, u Federaciji treba 1%, jer, eto, pošto je ovamo viši broj birača, pa da svedemo nekakva tendencija bi bila da stranka ima i tamo 20 hiljada i ovamo 20 hiljada isti broj glasova i da se kvalificira sa istim apsolutnim brojem glasova, ali to bi tek tada bilo nepošteno, jer stranka u Federaciji sa duplo većom ponudom birača treba da osvoji isti broj glasova kao stranka u RS koja ima duplo manji broj birača, a mora isti apsolutni broj ostvariti, to bi bilo duplo nepošteno. Ovo je, dakle, za dva sistema isti procenti, ali različit broj birača određuje i to je suština. Nema tu.

VELIMIR JUKIĆ

Pazite, pomalo zapadamo, ovo kad god neko nešto rekne, onda me ponovo motivira da ja još malo šire pričam, nisam mislio uopće puno pričati. Ove vam uporedbe gospodine Genjac nisu uopće bile dobre i ne stoje ovdje. Kad ste spomenuli kako se bira parlament u Federaciji i RS-u. To su dvije cjeline potpuno odvojene u smislu formiranja te razine vlasti. Nema jedna sa drugom nikakve veze, pazite. Ovdje se formira jedna vlast, jedan parlament, istina iz dva dijela, ali dajmo u ta dva dijela staviti jednake standarde o tome se radi.

Dakle, niste u pravu kad to dvoje poredite nikako. Govorimo ovdje o BiH, kao prostoru iz kog se, sa koga se biraju zastupnici u Parlamentu BiH. Ja ću ponoviti, ako stavljamo već izborni prag, koji je, prije svega prohibitivne naravi da kaže neko ko nije osvojio određeni postotak, mi smo rekli 3% ili preračunato u apsolutne brojke, po proju birača. To se zna koliko je to tačno, onda je to taj smisao i sad ko nije to osvojio prešao taj prag ne može se kvalificirati.

Prema tome, ovdje ćemo napraviti ovim rješenjem jedno nejednako ili asimetrično ili nestandardno sa različita dva standarda u dva entiteta i to je to. Ovo je, koliko je ko matematike učio, ja sam zbilja završio tehnički fakultet, pa malo sam učio matematike, ali to je matematika za osnovnu školu i srednju, nije to matematika za neku veću matematiku, znači, to su postotci, to je vrlo jednostavno i nemojmo govoriti da je jednako ono što nije jednako, niti govoriti da je jednak standard ono što nije jednak standard. Priznajmo da to nije tako i kažimo da je to možda kompromisni dogovor kao rješenje okej. Ja tvrdim da nije jednak standard i za preći izborni prag, pretpostavka svi bi ... izbore u RS-u treba 30 i ne znam koliko tisuća glasova, u Federaciji 60 tisuća glasova. To su činjenice ljudi moji.

Prema tome, jedna politička stranka kao jedna politička stranka treba osvojiti tamo toliki, ovoliki broj ili umanjen za postotak izlaska koji izađu na izbore. To su činjenice, a sada mi možemo govoriti o tome da su rješenja naša ustavna ne savršena ili savršena itd., ali i kad su ovakva ne spominjući njih, ne dirajući njih, uvedimo samo jednake standarde u oba dijela BiH.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Jukiću. Evo gospodin Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Poštovano predsjedništvo, kolege delegati, gosti,

Doista bih trebao da opravdam svoj istup, s obzirom na činjenicu da, doista respektiram matematičko obrazovanje kolege Jukića u odnosu na moje.

Međutim, isto tako potpuno sam saglasan sa njim da ovo nije nikakva viša matematika i, zaista, dakle, uvažavam i uvide kolege Jukića, koje pravi, ali nek mi ne zamjeri doista na krivoj premisi, na krivoj pretpostavci, a pretpostavka je kriva utoliko što bi ovo Jukićevo, ova primjedba doista stajala kada bi na ovim brojkama koje imamo apsolutnim ili relativnim glasača u izbornim tijelima u dvije izborne jedinice imali isti broj poslanika, koji se biraju za Parlament. Kada bi se i u RS i u Federaciji birali po 14 ili ... evo da uzmemo aposlutne brojke. U Federaciji je 2,100.000 glasača u RS 1.200.000 glasača. Ovo bi stajalo kada bismo iz ovih brojeva, kada bi stranke iz RS-a ili stranke iz Federacije trebale iz ovih različitih brojeva birača da osvoje isti broj poslaničkih mjesta, onda bi bila nepravda. Onda bi se moglo govoriti da treba dva puta više u Federaciji. Ovako stoji da za nekoliko procenata treba više glasača u RS-u, zato što iz RS-a se bira 14 poslanika, a iz Federacije 28.

Kolega Jukiću, kako god postavite 3% bi vašilo da imamo jednu izbornu jedinicu. Da je jedna izborna jedinica, a da imamo različite zahtjeve. Međutim, 3% može da važi ovako kako je predviđeno Izbornim zakonom valjano, zato što imamo 28 stranke su zapravo ravnopravne iz Federacije zato što se takmiče ili bore da iz dva miliona i sto hiljada potencijalnih glasača izbore 28 mjesta u Parlamentu, a stranke iz RS iz milion i dvjesto hiljada potencijalnih glasača, treba da osiguraju 14 mjesta u Parlamentu. Da je isti broj stolica poslaničkih koje treba osvojiti, onda bi bila ova nepravda. Kolega Jukiću, vjerujte.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Molim vas, ja imam, Jukiću izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Ja mislim, gospodine Hilmo ne stoji vam nikako vaša osnovna postavka, a to je onaj ko je osmislio ovakav model, ne znam ni ja, ovoliko birača sa jednog područja entiteta, drugo sa drugog, od prilike i proporcionalno odredio i broj zastupnika, od prilike 2 na prema 1, to je okej. To je tu negdje. Rekli smo, ne znam ni ja nešto malo više za jedan zastupnički mandat iz RS-a, ali vrlo malo više.

Međutim, ono što je osnovni smisao, ne ulazimo u te zamke. Ono što je osnovni smisao izbornog praga, a to je prohibitivno jeste nije uspostavljene jednake standarde u entitetima i ja ću to ponoviti za preći izborni prag u entitetu Federacija BiH treba od prilike dva puta više, aposlutno više glasova, nego u RS-u. Veća mogućnost, a onda ne govorimo o izbornom pragu na razini BiH, nego na razini entiteta i politička stranka je svaka politička stranka za sebe. Ona se bori da osvoji mandate i ja ću ponoviti kad preračunamo izborni prag od 3% po entitetima, dobijamo da je to 1% za RS od ukupnog broja i 2% za Federaciju od ukupnog broja i to su činjenice i to je stvarni izborni prag o ovom zakonu u BiH. Mislim da ga nema nigdje takvog i mislim da on pomalo ovako niskom vrijednošću gubi svoj smisao, ali to je naša volja, to je volja svih nas i tako će biti.

HILMO NEIMARLIJA

U potpunosti razumijem razloge na kojima insistira kolega Jukić, ali 3% u Federaciji, vrijedi dva puta nego 3% u RS-u. Ako osvoji 60 hiljada glasova dva poslanička mjesta, a ako osvoji 30 hiljada u RS-u dobija jedno mjesto. U tim odnosima kolega Jukiću 30% ili recimo 50% osvojenih biračkih mjesta u Federaciji donosi 14 poslaničkih mjesta, dakle, koliko i cijelo izborno tijelo iz RS-a. U tome je razlog što reagira gospodin Jukić. Kolega Jukić nemojte zamjeriti. Ono što stoji, gdje stoji nepravda što nije jedna izborna jedinica kod kompenzacija. Tu se ne može uravnotežiti naravno. Ali, 3% u Federaciji i 3% apsolutno imaju tu vrijednost.

MUSTAFA PAMUK

Mi imamo anomaliju u organizaciji države koju ne može da izdrži matematika. To je ono što je ovdje jako važno.

VINKO RADOVANOVIĆ

Ja bih samo malo da pojasnim još ovo što sam ranije govorio. Mislim da je ne prihvatljivo i evo, gospođa Lidija je rekla da ne može se utvrditi na nivou BiH izborni prag, s obzirom i na strukturu BiH i Ustav i nemoguće je sad pretpostaviti nešto što bi se odnosilo na BiH. Znači, da to odbacimo kao mogućnost.

Što se tiče na nivou entiteta možemo na dva načina prvo da riješimo i mislim da je ovaj način da je ispravniji način i pravedniji način i procentualno. Ako idemo na apsolutne iznose ovo što gospodin Jukić se zalaže da to bude 25 - 30 hiljada glasača i u jednom i u drugom entitetu, onda stavljamo u nepovoljniji položaj partije iz drugog entiteta. Jer puno je teže osvojiti 30 hiljada glasova za bazom od milion, nego 30 glasova sa bazom od dva miliona. To je toliko jasno i da ja to stvarno ne vidim u čemu je problem.

MUSTAFA PAMUK

Molim vas lijepo. Ja mislim da imamo jednu situaciju kakvu imamo i evo još ćemo malo promišljati, ali da mi glasamo o izbornom zakonu u prvom čitanju, još mi to nismo odglasali. Molim vas kolege jesmo li svi. Imamo li kvorum? Imamo kvorum. Stavljam Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH u prvom čitanju na glasanje.

Molim vas glasajte sad.

Ovdje je nešto pobrkano. 9 je za. Ovdje ispada da smo jednoglasno, a čini mi se da je bilo suzdržanih. Hvala lijepo.

Dakle, idemo sad glasati o tome da idemo hoćemo li raspravljati o zakonu u drugom čitanju.

Molim vas glasajte sad.

Nešto nije u redu. Znači jeste. 9 je za, a nema niko suzdržan.

Dakle, idemo na raspravu. Usvojili smo da se obavi rasprava i u drugom čitanju. U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasamo o zakonu. Novih amandmana na Prijedlog zakona nije bilo. Da li se sad još neko javlja za riječ. Čuli diskusije. Izdiskutovali

smo dovoljno i dobro. Imamo sad, ja molim, javlja li se još neko za diskusiju? Ne javlja. Molim vas da se izjasnimo o zakonu.

Glasajte sad.

Opet je Zakon izmjene i dopune Izbornog zakona usvojene ovdje jednoglasno. Hvala lijepo.

Dakle, usvojili smo ovaj zakon izmjene i dopune i zakon je usvojen u identičnom tekstu kao što je usvojen i na Predstavničkom domu.

Ad.10. Prijedlog zakona o primjeni privremenih mjera prema licima koja su optužena a nisu dostupna Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju, licima uključenim u pružanju pomoći licima optuženim od Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, prvo pitanje

Dobili ste zakon kao i izvještaj nadležne komisije. Komisija ja je prihvatila 15 amandmana, koji su postali sastavni dio teksta zakona i koji su identični amandmanima u Predstavničkom domu. Ovo je prvo čitanje zakona. Po članu 99. prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima, na kojima je zakon zasnovan. Javlja li se neko za riječ? Gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ja bih kratko samo izvijestio. Dakle, da je danas, također, Ustavno-pravna komisija razmatrala i prijedlog ovog zakona i reći ću samo blago. Dakle, zahvaljujući pozornosti stručno-pravnog tima OHR-a, koji je pravodobno upozorio na određene nedostatke ovog kratkog zakona, koji je imao ukupno 11 članaka sa prijelaznim i završnim odredbama i zahvaljujući tom pozornom čitanju i dobrim nakanama da se ovaj zakon koji regulira, dakle, Prijedlog zakona regulira bitne stvari, dakle, s jedne strane blokadu imovine onih koji su optuženi pa se za njima još uvijek traga, jer nisu pristigli u Međunarodni kazneni sud i, s druge strane se izriču privremene mjere za one koji pomažu onima koji su u bijegu, kako nisu došli tamo gdje im je mjesto. Dakle, vrlo bitan zakon. Tako da su ove primjedbe i ovi amandmani, ovih 15 amandmana, dakle, dobro došli da se dođe do jednog vrlo konzistentnog teksta, to je imala u vidu Ustavno-pravna komisija i, bez gospođe Stojanović, koja je bila predlagatelj ovih amandmana. Ovi amandmani su identični usvojenim amandmanima u Zastupničkom domu. Ustavno-pravna komisija je prihvatila ove amandmane kao valjane, kao dobre i imamo prijedlog ovog zakona s prihvaćenim identičnim amandmanima na našoj komisiji, kao što je to prošlo u Zastupničkom domu.

U ovom izvješću koje ste vi dobili, ako je netko to pažljivo pročitao, s obzirom na brzinu rada, potkrala se jedna mala tehnička greška, koju ćete vi uvažiti i ja vas molim, ispričavam se u ime tehničke ekipe koja je radila ovo izvješće. Na kraju imate ovdje iza članka 20. kaže da je Komisija to prihvatila većinom glasova, što je točno i onda se poziva da je to Prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona. Nije prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona, nego je riječ o Prijedlogu zakona o primjeni privremenih mjera prema osobama koje su optužene i nisu dostupne Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju i osobama uključenim u pružanje pomoći osobama optuženim od strane Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju. Dakle, Ustavno-pravna komisija preporuča Domu da prihvati ovo izvješće komisije i da donesemo u drugom čitanju, dakle, ovaj zakon s amandmanima koji su usvojeni na Ustavno-pravnoj komisiji. Hvala lijepo.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Filipoviću. Za riječ se javio Đoko Pajić. Tehnička greška, u redu hvala lijepa.

ĐOKO PAJIĆ

Kolege i kolegice delegati, poštovani gosti još jednom,

Ja sam na Ustavno-pravnoj komisiji, moram da kažem glasao protiv donošenja ovakvog zakona. Evo, sad ću malo i detaljnije da obrazložim. Početni tekst Prijedloga zakona, kada smo na Ustavno-pravnoj komisiji raspravljali o ustavnom osnovu, tada sam izrazio rezervu prema početnom tekstu ovog zakona, jer Ustav ne dozvoljava kršenje osnovnih ljudskih prava i sloboda, a u početnom tekstu Prijedloga pa čak i u ovom inoviranom kroz amandmane ima elemenata i članova zakona koji dozvoljavaju i koji se, najvjerovatnije, zbog kojih će doći do kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda građana u BiH, evo, zašto.

Prvo, rekao sam stav ... na Komisiji sam rekao da sad raspravljamo o onom početnom prijedlogu ovog zakona, koji je uputio Savjet ministara, a dobili smo 15 amandmana na 12 članova ovog zakona. Suštinski to više nije to. Ovo faktički kroz ove amandmane je jedan potpuno, čini mi se zakon. Mislim da je logičnije bilo da je ovaj početni prijedlog zakona bio povučen i da je Savjet ministara uputio u parlamentarnu proceduru jedan nov i kvalitetniji prijedlog zakona, na koje bih, vjerovatno ulagao amandmane, ali rekao sam nije mi logično i nisam htio principijelno da ulažem amandmane na amandmane moje kolegice koja je uputila mandmane na Prijedlog ovog zakona.

Hoću da kažem zašto ne bih glasao, jer i dalje ostaje i kroz ove amandmane na Prijedlog ovog zakona ostaje određenih članova koji su u suprotnosti sa nekim drugim zakonima nisu usklađeni, hajde da li je potreba ili ne, ali mislim da Krivični zakon BiH reguliše tu materiju. Znači, aposlutno nije bila ni potreba donositi ovaj zakon, jer imamo Krivični zakon BiH, koji, također, reguliše ovu materiju. I, ovim zakonom i kroz amandmane na Prijedlog ovog zakona, opet ćemo imati takav zakon, koji je u suprotnosti sa Krivičnim zakonom BiH. Uzmite i pogledajte član 233. stav 2. Krivičnog zakona BiH i uporedite ovaj zakon i vidjet ćete da je član, ovaj član u suprotnosti sa članom 233. stav 2. Krivičnog zakona BiH.

Drugo, još jedan veliki broj članova, recimo član 12. član 15., član 16. itd. koji primjenom koji su konfuzni, nejasni, treba izuzetno nekom velikom stručnjaku, pravniku da to sve rastumači kako će se šta primjenjivati na koga će se primjenjivati, ko će biti izuzet ko neće itd. Mislim da iz tih i mnogih drugih razloga ovaj zakon nije dobro sročen, nije dobar.

MUSTAFA PAMUK

Čuli smo gospodina Đoku Pajića. Javlja li se još neko za riječ? Gospodin Limov, dobro došli. Izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Pa neću dugo, naravno, uvažavajući da radimo u jednom dahu, tempom koji jeste. Ja nemam dilema oko toga da li treba donijeti ovaj zakon i, zaista zahvaljujem kolegici Stojanović, koja je upućivanjem ovih amandmana omogućila da dobijemo jedan zakon koji

svakako prije svega, imajući na umu činjenicu da je na Zastupničkom domu usvojen u tao istom tekstu, čija će primjena moći vrlo skoro da se i realizira. Mislim da bi dobro bilo da Ustavno-pravna komisija barem našeg doma, budući kada dobije zakon, bez obzira na to ko je predlagatelj, ukoliko nije u onom tehničkom smislu, ukoliko nisu ispoštovana jedinstvena pravila, koja smo usvojili da ga vraća predlagatelju. Ovaj put, dakle, nemam dileme, podržat ću sa amandmanima koje je i Ustavno-pravna komisija prihvatila, podržat ću izglasavanje ovog zakona, ali bih volio da, bilo zaključkom da se primi k znanju, prije svega od članova Ustavno-pravne komisije, a ovdje nas je šest, da vodimo računa o tome i da vraćamo kada ne budu ispoštovana ova jedinstvena pravila, jer u protivnom što smo ih i donosili.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo gospodine Limov. Molim vas da glasamo o ovom zakonu u prvom čita

Molim vas glasajte sad.

Hvala lijepo. Dakle, 10 za, 1 protiv. Usvojili smo zakon u prvom čitanju.

Predlažem da na današnjoj sjednici obavimo raspravu i u drugom čitanju. Javlja li se ko za riječ? Obzirom da smo sve izdiskutovali, gospodine Filipoviću, izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Samo jedno drugo pitanje, vezano za Poslovnik. Dakle, moram reagirati. Rekao je gospodin Tomo da primjedbu da se ne poštuju jedinstvena pravila za izradu pravnih propisa koje smo mi donijeli u Parlamentarnoj skupštini BiH. Moram reći da je ovdje pogrešku u smislu kršenja tih jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa načinio predlagatelj, a to je Vijeće ministara. Amandmani gospođe Ruže Stojanović su u skladu sa pravilima o izradi pravnih propisa i to želim reći zbog gospođe koja je sasvim pravilno uradila amandmane.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo. Gospodin Đoko Pajić se javio za riječ.

ĐOKO PAJIĆ

Pa na kraju bih samo još jednom potvrditi mogla stava. Ja sam delegat iz RS i imam institucije RS. Ja imam jedan stav Vlade RS koji veoma ozbiljno postavlja opravdanost ovakog jednog zakona, evo u zadnjem stavu kaže da u cjelini zakon više liči na odluku, koja iza sebe ima političku, a ne pravu pozadinu, a naročito za lica koja pomažu licima optuženim za ratne zločine, a koja su nedostupna sudu u Hagu. Prema tome, imam isto tako mišljenje kao i akt Vlade RS.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Imamo li gospođu Ružo?

RUŽA STOJANOVIĆ

Žao mi je što ću morati replikom ovako se obratiti gospodinu Pajiću, ali ovo je stav na Prijedlog zakona koji smo imali i koji je upućen u parlamentarnu proceduru od strane Vijeća ministara. Ovaj zakon je totalno drugačiji, u potpunosti. Ko je pročitao ovo, mislim da ne postoji niti jedan jedini član koji je ostao iz prvobitnog zakona. U suštini radi se o potpuno

novom zakonu, koji je usaglašen na svim instancama koliko ja imam informacija, pa mislim da ova sad primjedba, ipak, ne bi stajala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepa. Gospodin Halid Genjac se javio za riječ.

HALID GENJAC

Ma ja mislim da se ovom prilikom mora reći šta se postiglo ovim amandmanima. Amandmanima se postiglo da se proširilo područje primjene zakona, da se usaglasio sa standardima Evropske unije, da se usuglasio sa krivičnim zakonodavstvom BiH, i, na kraju sa ovim pravilima našim koji postoje u Parlamentarnoj skupštini.

Pazite, iza ovih ciljeva ne stoji neka prazna retorika. Iza svakog od ovih ciljeva stoji vrlo precizna i jasna dokumentacija ili Evropske unije ili Organizacije UN-a.

Kad je u pitanju područje primjene zakona sa ovim amandmanima omogućava se da, kad Organizacija UN odredi primjenu međunarodnih restriktivnih mjera, koje je BiH kao članica dužna provoditi, ili kad se BiH pridruži takvim mjerama Evropske unije, ovim izmjenama zakona omogućava se i sankcioniše i ta situacija.

Sljedeća stvar, kad je u pitanju standardizacija u skladu sa evropskim standardima na ovom području, amandmani omogućavaju, dakle, amandmani omogućavaju da se predloženi zakon potpuno uskladi sa smjernicama o primjeni i evaulaciji restriktivnih mjera u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike Evropske unije.

Eh, sad, ja zaista vih volio čuti obrazloženje nekog organa, neke institucije u BiH koja je protiv ovih principa i ovih ciljeva. Na čemu temeljiti to obrazloženje i na čemu temeljiti te razloge protivljenja ovakvim ciljevima i ovakom zakonu.

S druge strane, neka rješenja koja su manje ili više diskutabilna sporna, dobro bi bilo da imamo i kontra amandmane pa možda da se o amandmanima izjašnjavamo koji popravljaju određenu sugestiju. Mislim da nije dobar princip da se generalno osporava zakon. Zakon je izuzetno važan. Jedan je od naših uslova, koje moramo ispuniti i mislim da sa predloženim amandmanima postižu se ciljevi, koje ja ne vidim da ima temelja da se mogu osporiti. Hvala.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Nema više diskutanata. Može kako ne može.

ĐOKO PAJIĆ

Vidite, član 3. Prijedloga izmjena i dopuna Prijedloga zakona, odnosno amandman 4. na član 3. stav 1. pod b) i vidjet ćete da je direktno suprotan članlu 133. stav 2. Krivičnog zakona BiH.

MUSTAFA PAMUK

Hvala. Čuli smo sve diskusije.

Ja ću staviti zakon na glasanje.

Molim vas glasajte sad.

Prijedlog zakona je usvojene, 10 za i 1 protiv. Zakon je usvojen u identičnom tekstu kao i na Predstavničkom domu.

Ad.11. Razmatranje izvještaja o učešću pripadnika oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru u 2005. godini, sa zaključcima Predsjedništva

b) Odluke Predsjedništva BiH o upućivanju policijskih snaga BiH u operaciju podršku ... UN u Sudanu

Imamo li izvještaj. Izvještaj Zajedničke komisije ste dobili. Predstavnički dom je usvojio izvještaj. Ima li neko da se javlja za riječ. Izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Ima li predstavnik Komisije.

MUSTAFA PAMUK

Ja sam pitao pa ga nema.

TOMISLAV LIMOV

Predlagatelja dokumenta iz Ministarstva odbrane. Hoće li on prvi dobiti riječ pa da ja onda.

MUSTAFA PAMUK

Izvini Limov, ja sam mislio da je to sve jedno. Oni zastupaju Predsjedništvo. Izvolite.

BEĆIRBAŠIĆ ENES

Hvala gospodine predsjedavajući. Moram priznati da nisam baš očekivao da ću morati izlagati, ali danas to nije problem, jer smo mi autori ovog teksta, ali poslije nas su se pojavili, kao što je rečeno Predstavnički dom i Komisija zajednička za odbrambena i sigurnosna pitanja i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara kao institucija.

Međutim, želim da kažem da je ovaj izvještaj sačinjen za period trajanja misije u 2005. godini i ovaj izvještajni period je, faktički prošao. Interesantno je u ovom izvještaju napomenuti da smo dali određena faktička stanja u odnosu na misije u kojima učestvuju oružane snage BiH i u toku prošle godine i koje su i sada u toku. Znači, mi imamo u Etiopiji i Eritreji devet promatrača oficira, koji učestvuju u mirovnim misijama i na osnovu rezolucije Savjeta bezbjednosti UN, zatim u Kongu 5 oficira, koji, također vrše tu funkciju i imamo ovu treću misiju to je, tzv. iračka sloboda, gdje imamo 36 pripadnika oružanih snaga BiH, koje rade na poslovima uništavanja zaostalih ne eksploziviranih ubojnih sredstava na terenu. Pored njih imamo i oficira za vezu u Iraku u komanci koalicionih snaga i imamo oficira za vezu u ... tih snaga, to je na Floridi.

Što se tiče ovih osnovnih pokazatelja, vezanih za misiju, ja ne bih ponovljao, vidjeli ste u izvještaju prvo osnov za učešće u misiji, imamo učesnike u misiji i imamo rezultate misije date i imamo finansijske efekte. Najinteresantniji finansijski efekti su vezani, očito za ovu misiju Iračka sloboda u Iraku. Međutim, iz ovih izvještaja vidite da smo mi tu faktički samo sufinansijeri da veći ili bar toliki dio finansijskih troškova imaju i zemlje partneri to je Vlada SAD.

U zaključku ovog izvještaja mi smo predložili, također, da normalno Vijeće ministara, Parlament, Predsjedništvo prihvate naš izvještaj, da prihvate, također, naš prijedlog za nastavak ovih misija u 2006. godini i to je u dosadašnjoj proceduri prihvaćeno i kao što znate mi sad u nastavku imamo te misije, na osnovu odluke Predsjedništva BiH, izvještaja koji je dostavljen Parlamentu.

Ovaj je izvještaj kao što znate mi smo u skladu sa zakonom o učešću u mirovnim misijama dužni dostavljati svakih šest mjeseci i već naredni izvještaj je u toku u proceduri i ja mislim da će on vrlo brzo doći do vas, jer je prošao i Vijeće ministara i upućen je u Parlamentarnu skupštinu i Predsjedništvo BiH. Mislim da u odnosu na ovaj izvještaj nije potrebno da vam trošim puno vremena, ali ako ima pitanja na koje mislite da ja mogu odgovoriti, ja sam tu. Naravno, ovdje ima i predstavnik Predsjedništva BiH, pa možda može i on.

MUSTAFA PAMUK

Hvala vam lijepo. Evo, čuli smo gospodina Bećirbašića u ime svog ministarstva. Gospodin Limov, ali nemojte dugo molim vas.

TOMISLAV LIMOV

Nema razloga da budem dug, ali moram reći. Prvo, ja nemam primjedbu u odnosu na izvješće Zajedničke komisije. Ona je konstatirala stanje. Iz njenog izvješća je evidentno da stvari nisu barem u smislu dinamike vremena išli baš onako kao što bi trebalo ići. Bilo je evidentnog zakašnjenja. Bilo bi dobro čuti od predstavnika iz Predsjedništva BiH, koji su razlozi da je kašnjenje, koje je konstatirala i sama Komisija izraženo, ne toliko radi onoga što je bilo, nego da se jednom dogovorimo da toga ne bude ubuduće i moram reći da ne želim citirati, jer sam siguran da ste uvažene kolege vi isčitali izvješće naše zajedničke komisije, ali, ipak ću postaviti jedno pitanje i prije toga iznijeti jednu dilemu.

Naime, vi ste uvaženi ministri obrane BiH, odnosno ministar Nikola Radovanović je u zaključnim razmatranjima ili bolje reći ova posljednja točka, zatražili da Predsjedništvo BiH zaduži Vijeće ministara, da planira i osigura budžetska, odnosno proračunska sredstva, te izvrši neophodne pripreme kako bi se stvorile pretpostavke za upućivanje 4 i 5 kontingenta jednice oružanih snaga BiH za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava u operaciji podrške miru Iračka sloboda u Iraku, u trajanju od šest mjeseci u 2007. godini. Dakle, mi smo, ipak, u prvom tromjesečju 2006. Pitanje je ko može sada garantirati da će biti potrebe za našim angažmanom i ja ovdje, zaista, ovu prigodu želim iskoristiti i iznijeti svoj osobni stav, da pravim razliku oko našeg angažmana u policijskim strukturama, o čemu imamo izvješće i pravim razliku oko našeg angažmana u sudjelovanju pod ovom operacijom kako se zove Iračka sloboda. Ipak su ove naše misije u kojima naša misija u simboličnom broju sudjeluje, je sudjelovala pod okriljem UN-a.

Želim ovdje reći da ova misija u Iraku ima vrlo specifičnu ulogu i volio bih da ste ostavili da u drugoj polovici godine, da na temelju izvješća koje ćemo dobiti, jer ste i sami rekli svakih šest mjeseci, pa da mi onda negdje u sedmom – osmom mjesecu, razmotrimo ovo pitanje i da tada zadužujemo Vijeće ministara da u dinamici priprema proračuna, eventualno predviđa i odgovarajuća sredstva za jednu ovakvu misiju. Tako da kažem, što se tiče izvješća naše komisije, ona je konstatirala ova zakašnjenja. Vidim da je kritički adresirano to, uglavnom na Predsjedništvo, da je ono kasnilo, a evidentno je da, kad je prvi put naša

misija, jer je zajednička, kad je to razmatrala da nije bilo izvješća vezano za angažman policijskih struktura, pa je ono tek naknadno došlo i Komisija je bila u situaciji da i po nekoliko puta se obraća Predsjedništvu, odnosno Vijeću ministara, a da bi dobila mogućnost da u okviru rokova, koji su normalni odgovori zadaći, zbog koga je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine i formirala ovakvu komisiju kao stalno radno tijelo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Dakle, prihvatit ću izvješće, ali volio bih da dobijemo ovdje javno garancije da ubuduće neće biti ovakvih zakašnjenja i volio bih da se uvaži ova sugestija, da ovaj posljednji vaš zahtjev razmatramo negdje iza prve polovine ove godine, kada ćete vi, pretpostavljam, ponovo Parlamentarnu skupštinu izvijestiti o tome kako je protekla aktivnost, vezana za prethodni kontingent i želim ovdje javno reći da me raduje činjenica da, što se tiče sudionika naših da su se svi živi i zdravi vratili i, s druge strane volio bih da uvaženi doministar javno ovdje kaže ima li mjesta špekulacijama javno objavljenim, pa i od strane pojedinaca koji su sudjelovali u ovoj misiji, da će morati putem suda tražiti svoja prava u smislu naknada, koje im je, bar prema onom što je prezentirano javnosti od strane njih, što im je obećano i što je država dužna da im ispuni.

Ja osobno kao zastupnik, odnosno izaslanik u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, ukoliko ćemo biti u situaciji varati ljude, koji će ići i predstavljati BiH, ja ne bih podržavao takvu praksu i volio bih da uvaženi doministar ovdje javno i jasno kaže imaju li osnova i da li će biti potrebe da se putem suda traže prava od strane tih ljudi koji su sudjelovali u misijama i to, bez obzira na to ko ih je doveo u zabludu, pa oni misle da imaju pravo, a u stvari pokazalo se da nisu ... bez obzira da li je to bivše entitetsko, jer mi smo ih kao država uputili i mi smo onog trenutka kad smo rekli da trebaju ići, bilo da je to Predsjedništvo, bilo da je to ova parlamentarna skupština preuzela i određene obaveze prema njima.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Limov. Ovo je dobro i molim te Đoko, pripremite se da čujemo, jer ovo jeste jako važno.

ENES BEĆIRBAŠIĆ

Prvo, ja se zahvaljujem na ovakvom interesu i na konkretnim pitanjima i podršci, ali želim da pokušam da dam komentar, ako ne odgovor na ova pitanja, koja su postavljena. Zna, vi znate da smo mi Zakon o učešću pripadnika oružanih snaga i policijskih snaga u mirovnim misijama prošle godine usvojili i da smo ga tad faktički počeli primjenjivati. Naravno, mi smo poslali naš izvještaj u skladu sa obavezama iz Zakona početkom 10. mjeseca i, dok su se svi u tome svemu našli da zakažu sjednicu, razmatraju, vjerovatno je došlo do kašnjenja koje je konstatovala Komisija i, naravno u narednom periodu ćemo nastojati da se to ne dešava, bar kad je u pitanju ova organizacija i koordinacija.

Kad je u pitanju ovo planiranje za 2007. godinu, želim da kažem da je to na neki način ne prejudiciranje, nego to je i zakonska obaveza. Mi već sad počinjemo raditi programiranje i budžetiranje za 2007. godinu i ako na vrijeme ne rezervišemo ta sredstva, makar i u prijedlogu, onda možemo, eventualno zakasnuti. To nije donošenje odluke. Donošenje odluke zna se kako je po Zakonu o učešću predviđeno i kako je čija uloga u svemu tome.

Što se tiče ovog trećeg pitanja, evo, vezano je za ove nadoknade ... odbrane BiH, ono je sa svakim učesnikom u toj operaciji sklopilo pojedinačni ugovor. U tome je decidno rečeno šta je obaveza pojedinca, šta je obaveza države, odnosno njihovo angažovanje. Tamo su precizirane sve nadoknade, dnevnice i troškovi i plaće koje imaju itd. Sad se pojavilo kao dilema. Pošto su oni, jedan dio njih je došao iz tzv. deminerskih jedinica i po zakonima entitetskim njima je pripadalo ... oni kad su otišli u misiju faktički nisu demineri i tumačenje finansista i ovih stručnjaka je, da njih ne pripada taj deminerski dodatak, nego da su u drugoj misiji, gdje je jasno precizirano pravo na svaku dobit.

Međutim, ovo nije konačan odgovor. To će se sve još jednom izanalizirati i neće se dozvoliti da, ako postoji pravna osnova za bilo koga da bude oštećen po bilo kojim pitanjima. To je zvaničan stav Ministarstva.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine.

ĐOKO PAJIĆ

Poštovane kolege delegati, poštovani gosti,

Ja sam na ovu temu već postavljao određena pitanja prošle godine na jednoj sjednici, pa nisam ni do danas dobio odgovor.

Naime, mi smo usvojili Zakon o učešću pripadnika oružanih snaga za BiH u mirovnim misijama itd. Usvojili smo ga prošle godine. Objavljen je 14. marta 2005. i stupio je na snagu 22. marta 2005. godine, zakon koji smo mi usvojili i ja sam ga podržao, naravno. Poslije toga, išla je odluka Predsjedništva, prije toga upućen je jedan kontingent, naravno nije bilo zakona i upućen je po odluci Predsjedništva. Operativni dio je odradilo Ministarstvo odbrane itd., a poslije donošenja zakona nakon dva ili tri mjeseca ponovo je upućen drugi kontingent čini mi se. 1. juna je upućen kontingent oružanih snaga BiH u Irak, a prije toga ja sam postavio pitanje da li će odluka Predsjedništva doći na potvrdu ovom parlamentu, jer u članu 6. ovog zakona stoji da odluka Predsjedništva mora ići na potvrdu Parlamenta i, ukoliko Parlament potvrdi takvu odluku, ona će se realizovati, ukoliko je ne potvrdi, smatrat će se odbijenom, to član 6. jasno reguliše. Ali i pored zakona kojeg smo imali ja sam samo iz sredstava informisanja čuo da je svečano ispraćena ta jedinica sa Aerodroma u Sarajevu u Irak i mislim da je bilo nepošteno da mi koji o tome trebamo da damo konačnu potvrdu, čujemo samo iz novina ili na radio-televiziji negdje da se to nešto dešava, a da mi o tome nismo imali pojma, bar ja nisam imao pojma. Ali, eto i to je na kraju otklonjeno. Evo sada imamo to što smo trebali imati ranije.

Ostaje odluka Predsjedništva na potvrdu ovom parlamentu i u redu, to je korektno. Dobro je, otklonjena je dilema, ali, zaista sam imao tu jednu primjedbu i morao sam da kažem da nije bilo korektno da se i, pored zakona da mi nismo zvanično od strane nadležnih organa informisani da se upućuje drugi, ili ne znam da li i treći kontingent koji je, čini mi se trbao 1. decembra da ide. Ne znam da li je upućen i to ne znam itd. Ali, eto sad imamo prijedlog odluke, koji je došao nama na potvrdu. Naravno, reći ć svoj stav, aposlutno sam za da pripadnici oružanih snaga i policijskih itd. idu u mirovne misije, koje su pod pokroviteljstvom UN i tu aposlutno dajem podršku za upućivanje i u Etiopiju, Kongo i u Sudan i ove mirovne misije pod pokroviteljstvom UN, ali hoću ovom prilikom, jednom sam već rekao kada sam postavljao pitanje, protiv sam slanja oružanih snaga BiH u Irak. Ma jasno je nama svima i to zna cijeli svijet da je to bila jedna nelegalna, nelegitimna agresija koalicioni snaga, kako se

to kaže i hoću to javno da kažem, dijela država članica Nato pakta na jednu suverenu državu članicu UN pod onim izgovorom, koji svi znamo da se tamo nešto dešava, proizvodi hemijsko i biološko oružje itd. to nije bilo tačno. Smatram da te koalicione snage koje su izvršile tu agresiju imaju dovoljno snaga i mogućnosti da izvrše i ovaj zadatak, zbog koga je upućena, zbog koga su upućene dio oružanih snaga BiH u Irak. Da su oni pored tolike sile koju imaju nemaju baš tih deminera i tih snaga sredstava da deminiraju određena područja. Smatram da je učešće oružanih snaga drugih država samo zahtjev tih koji su izvršili tu agresiju na Irak, zahtjev za legalitet da svi mi damo legitimitet i legalitet toj nelegalnoj agresiji, pogotovo što imamo, evo sad čujemo i oficira u komandi koalicioni snaga, a da je i ova jedinica pod direktnom komandom koalicioni snaga. To je još gore. Znamo, čujemo i svi znamo. U izvještaju piše da sve države članice koje imaju svoje snage u Iraku, u sastavu koalicioni snaga da su potencionalne mete terorističkih akcija širom svijeta. Dešavalo se, znamo svi, upravo da su terorističke akcije izvođene na teritoriji onih država koje su imale svoje snage u Iraku i zbog toga su te države koje su do sada imale te svoje snage donijele odluku mnoge da povuku svoje snage, da ne bi postali njene institucije, a to možemo i mi postati i naše institucije i građani i svi mi zajedno potencionalne mete terorista širom svijeta.

I, zato sam protiv slanja oružanih snaga BiH u Irak.

MUSTAFA PAMUK

Hvala gospodine Pajiću. Ja stavljam na glasanje izvještaj.

Molim glasajte sad.

Hvala lijepo. Dakle, jednoglasno.

Imamo u ovoj tački ovo pod b.

b) Odluka o upućivanju policijskih snaga BiH u operacije podrške miru UN u Sudanu

Čuli smo i ove diskusije. Ja stavljam. Možemo li mi podržati tu odluku, je li glasamo ili dajemo samo podršku.

Molim vas glasajte o ovoj odluci sad.

Hvala lijepo. 8 za, 1 protiv, 1 suzdržan. Dakle, prihvatili smo i ovu odluku. Dajem pauzu do tri sata.

/PAUZA/

... na 12. tačku dnevnog reda, a to je

Ad.12. Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH za period april 2004. – decembar 2005. godine

Izvještaj Komisije ste dobili. Predstavnički dom je usvojio izvještaj. Ja otvaram raspravu. Gospodin Lomov u ime Komisije.

TOMISLAV LIMOV

U ime Komisije naravno. Vrlo kratko. Poštovane kolege vi ste dobili izvješće. Ono se ne odnosi na godinu dana, nego na, od prilike 18 – 19 mjeseci od samog starta, jer kao što znate ova je komisija formirana na temelju posebnog zakona i, s obzirom da je ovo završni čin

i potreba da se izjasni Dom naroda, ja vas u ime Komisije molim da podržite izvješće u formi kako ste i dobili.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Čuli smo izvještaj komisije. Stavljam izvještaj na raspravu. Niko se ne javlja za riječ. Ja vas molim da glasamo o izvještaju.

Glasajte sad.

Za 10, niko protiv, niko suzdržan.

Ad.13. Izvještaj o radu Ustavno-pravne komisije Doma naroda

Izvještaj Komisije ste dobili. Ja otvaram raspravu. Ima li potrebe da podnositelj. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

... za proteklu godinu. Ono je u biti jedan statistički zbir obavljenih poslova po sjednicama, koje su bile od prilike jednom mjesečno i u tom razdoblju dogodile su se neke personalne promjene. Otišao je gospodin Radović, došao je uvaženi gospodin Pajić. Imali smo i imamo još uvijek problem stalnog tajnika Ustavno-pravne komisije. Promijenila su se do sada tri. Gospodin Čampara, pa gospodin Jadranko kao tajnik Doma, sada je to privremeni tajnik i to već dugo gospodin Milan Zjajić. Dakle, to je nešto što sam ja više kratko kandidirao i tajniku i Kolegiju, ali tu se nije našlo rješenje da se odredi jedna stalna osoba koja će raditi taj posao.

Radili smo drugih poslova. Vidjeli ste iz ovog izvješća da je provedena jedna vrlo ozbiljna javna rasprava o visokom obrazovanju, da je kroz ovu Ustavno-pravnu komisiju, uz ovo sve što je dolazilo od ovlaštenih predlagatelja, najviše od Vijeća ministara, dakle, razmatrana sa aspekta ustavnog temelja i kao mjerodavna komisija, kao uradak Ustavno-pravne komisije zajedno sa Ustavno-pravnom komisijom Zastupničkog doma i izašla su jedinstvena pravila za izradu pravnih propisa, kojih se, uglavnom ne drže, evo oni koji najviše predlažu, to je Vijeće ministara i određena ministarstva, koja prave zakonske prijedloge prema Parlamentu.

Donijeli smo davno, davno smo donijeli u oba doma Poslovnik, novi poslovnik Doma naroda. Ja ne znam zašto taj poslovnik i pitam se zašto nije objavljen i zašto mi ne radimo po tom novom poslovniku i, tko to ima pravo zaustaviti objavu donesenog akta u oba doma. Dakle, je li to netko zaustavio, je li to nema papira u Službenom glasniku, je li to ne radi odgovarajuća služba Doma naroda, ali mi smo donijeli Poslovnik, koji smo radili preko godinu oba doma još nije objavljen. To je sramota, kako netko može biti jači od Parlamenta u Parlamentu da se Poslovnik Doma naroda ne primjenjuje. Ja znam da će se on mijenjati, ali molim vas, mi ćemo po ovom poslovniku raditi do kraja ove godine. Novi poslovnik imamo, po starom poslovniku radimo, bruka i sramota.

Dakle, zamolio bih kolege, da ovo prihvate kao moje jedno ozbiljno nezadovoljstvo kao predsjedatelja Ustavno-pravne komisije, kao osobe koja je radila i to puno truda i energije uložila u ovaj poslovnik, kojega mi, objektivno još ni objavili nismo. Nismo ga uspjeli objaviti. Zamolio bih kolege da se kritički osvrnu na sav rad Ustavno-pravne komisije, ako

imaju razloge za to, kako ne bih bio samo ja ovako kritičan prema određenim stvarima koje nam se događaju. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Evo, kaže sekretar da postoje neke razlike.

JADRANKO TOMIĆ

Što se tiče našeg poslovnika on može ići odmah na objavu. Međutim, došlo je malo do nekog kočenja u Zastupničkom domu, tako da mi ne možemo raditi po jednom poslovniku, drugi po drugom, dvije su različite procedure. Ako i oni objave svoj poslovnik i ako ne budemo uskladili sa te poslovnike.

Ja ću razgovarati sa kolegicom da vidim dokle su oni stali, jesu li se usaglasili, znam da je bilo nekih problema, pogotovo što i oni moraju ići u izmjene sada automatski nove, jer moraju uvesti novu komisiju za provjeru članova Vijeća ministara i to sve, pa ću ja vidjeti dokle su oni stali, kakav su stav zauzeli.

MUSTAFA PAMUK

Jadranko,

Ja mislim da smo mi usaglasili naš poslovnik i da naš poslovnik ide kao akt. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ja se zahvaljujem tajniku da nam je dao i službeno na Domu ovakvu informaciju, ali ja nisam zadovoljan sa tim odgovorom. Mi se moramo ponašati kao samostalan i ravnopravan dom drugom domu, tako kaže Ustav. Ako smo mi donijeli poslovnik, završili kompletan posao i pogotovo što nismo sporni mi, nego je tamo neko drugi nešto trebao usuglasiti, onda molim da se objavi. To će ih potaknuti da i oni što prije donesu svoj poslovnik. Hvala lijepa.

MUSTAFA PAMUK

Ja se zahvaljujem gospodinu Filipoviću. Zahvaljujem se gospodinu Jadranku, razjasnili smo neke stvari i mogli bismo kazati da naš poslovnik treba da ide na objavljivanje. Čuli smo i izvještaj komisije, gospodina Filipovića u ime Komisije. Ja otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ? Obzirom da nema diskutanata, glasamo sad o izvještaju o radu Ustavno-pravne komisije.

Molim vas glasajte sad.

Hvala. Jednoglasno usvojili smo ovaj izvještaj.

Ad.14. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Općeg sporazuma o privrednoj, investicionoj, tehničkoj, kulturnoj, sportskoj i omladinskoj saradnji između Vijeća ministara BiH i Vlade Kraljevine Saudijske Arabije

Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog općeg sporazuma, a ja ovdje otvaram raspravu na našem domu.

Javlja li se ko za riječ? Niko se ne javlja za riječ.

Stavljam na glasanje saglasnost za ratifikaciju Općeg sporazuma o privrednoj, investicionoj itd. saradnji izađu Vijeća ministara BiH i Vlade Kraljevine Saudijske Arabije.

Molim vas glasajte sad.

Hvala vam lijepo. Jednoglasno je.

Ja vas molim da ovu tačku 15. dnevnog reda skinete, obzirom da se radi o povjerljivom dokumentu, a da je referent, odnosno izvjestitelj bio predsjednik Vijeća ministara, koji iz opravdanih razloga nije mogao biti prisutan ovoj sjednici i ovu tačku dnevnog reda ćemo staviti na narednu sjednicu i dovršiti je na narednoj sjednici. Dakle, da ne smatramo da je prekinuta ova sjednica na ovom mjestu, nego ovu tačku dnevnog reda skidamo i uvrstit ćemo je na sjednicu, na iduću sjednicu. Hvala vam.

Hvala na saradnji. Ja vas pozdravljam. Želim vam puno sreće i fino se odmorite.

Sjednica je završena u 15,30 sati.